

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ**

**ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ**

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Προγράμματος Σπουδών

Τμήμα Γεωπονίας

Ηράκλειο, Δεκέμβριος 2021

Περιεχόμενα

Άρθρο 1. - Πρόγραμμα Σπουδών	3
Άρθρο 2. - Αναθεώρηση Προγράμματος Σπουδών	3
Άρθρο 3. - Οδηγός Σπουδών	4
Άρθρο 4. - Έναρξη και Λήξη Διδασκαλίας - Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο	4
Άρθρο 5. - Διάρκεια Φοίτησης - Κανονική Φοίτηση	5
Άρθρο 6. - Οργάνωση Διδασκαλίας Μαθήματων	5
Άρθρο 7. - Διάρθρωση Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	6
Άρθρο 8. - Επιλογή Κατεύθυνσης.....	7
Άρθρο 9. - Ωρολόγιο Πρόγραμμα - Παρακολούθηση Μαθήματων/Ασκήσεων	7
Άρθρο 10. - Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)	8
Άρθρο 11. - Εγγραφή – Ακαδημαϊκός Φάκελος Φοιτητή	9
Άρθρο 12. - Περιορισμοί Δήλωσης Μαθημάτων	11
Άρθρο 13. - Εξετάσεις - Κανονισμός Διεξαγωγής Εξετάσεων	12
Άρθρο 14. - Τρόποι Εξέτασης	13
Άρθρο 15. - Τρόποι Εξέτασης ΦμεΑ	14
Άρθρο 16. - Βαθμολογία μαθημάτων – Βελτίωση βαθμολογίας.....	16
Άρθρο 17. - Διπλωματική Εργασία	18
Άρθρο 18. - Πρακτική Άσκηση.....	20
Άρθρο 19. - Δικαιώματα και υποχρεώσεις εξερχόμενων φοιτητών Erasmus	20
Άρθρο 20. - Ολοκλήρωση σπουδών - Βαθμός και χαρακτηρισμός διπλώματος	20
Άρθρο 21. - Διαδικασία Απονομής Τίτλου Σπουδών.....	21
Άρθρο 22. - Παράρτημα Διπλώματος.....	22
Άρθρο 23. - Καθομολόγηση - Τύπος Διπλώματος.....	22
Άρθρο 24. - Κατάταξη Αποφοίτων στο Τμήμα	22
Άρθρο 25. - Κατάταξη Αποφοίτων Ι.Ε.Κ. στο ΕΛΜΕΠΑ	23
Άρθρο 26. - Αναγνώριση Μαθήματων	24
Άρθρο 27. - Φιλοξενούμενοι Φοιτητές.....	24
Άρθρο 28. - Διδακτικά Συγγράμματα – Σημειώσεις.....	25
Άρθρο 29. - Αξιολόγηση Διδακτικού Έργου από Φοιτητές.....	25
Άρθρο 30. - Αξιολόγηση Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών	26
Άρθρο 31. - Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι	28
Άρθρο 32. - Πειθαρχικά Παραπτώματα - Πειθαρχικές Ποινές	28
Άρθρο 33. - Χρήση Εγκαταστάσεων και Εξοπλισμού	29

Άρθρο 1. - Πρόγραμμα Σπουδών

1. Η Ακαδημαϊκή λειτουργία του Τμήματος, σε ό,τι αφορά στον Α' κύκλο σπουδών, αποτυπώνεται στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών.
2. Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) καταρτίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία δύναται να συγκροτήσει Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών με αντικείμενο τη σύνταξη σχετικής εισήγησης. Στις περιπτώσεις που η Συνέλευση αποφασίσει τη συγκρότηση Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών για τη σύνταξη εισήγησης, σε αυτήν θα πρέπει να υπάρχει εκπροσώπηση όλων των Τομέων του Τμήματος, εφόσον υπάρχουν, να συμμετέχουν Καθηγητές Α' βαθμίδας και, ελλείψει αυτών, Αναπληρωτές Καθηγητές. Για την κατάρτιση του ΠΠΣ η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη και τη γνωμοδότηση ειδικών εξωτερικών συμβούλων στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα.
3. Το ΠΠΣ περιγράφει τους τίτλους και το περιεχόμενο των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους, τυχόν αλληλουχία των μαθημάτων (προαπαιτούμενα - εξαρτώμενα μαθήματα - αλυσίδες μαθημάτων), τον αριθμό των Διδακτικών και Πιστωτικών Μονάδων που αναλογούν ανά εξαμηνιαίο μάθημα κ.ά.
4. Στο ΠΠΣ γίνεται αναφορά στα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα από τη διδασκαλία κάθε μαθήματος ή εκπαιδευτικής δραστηριότητας ή πρακτικής άσκησης και τις πιστωτικές μονάδες των τελευταίων. Τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα εξυπηρετούν το σκοπό της απόκτησης προσόντων, σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων και το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.
5. Το Πρόγραμμα Σπουδών Πρώτου Κύκλου δύναται να περιλαμβάνει μαθήματα για την εκμάθηση ξένων γλωσσών, φροντιστηριακά μαθήματα όπου κρίνεται απαραίτητο, σεμινάρια κ.α., ύστερα από έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.
6. Το ΠΠΣ περιλαμβάνει:
 - α. Μαθήματα γενικού υποβάθρου: Τα μαθήματα αυτά παρέχουν την αναγκαία επιστημονική γνώση για την κατανόηση του επιστημονικού πεδίου του Προγράμματος Σπουδών.
 - β. Μαθήματα ειδικού υποβάθρου: Τα μαθήματα αυτά παρέχουν το βασικό κορμό γνώσης της Γεωπονίας.
 - γ. Μαθήματα ειδίκευσης: Τα μαθήματα αυτά εξασφαλίζουν την εμβάθυνση και την εμπέδωση σε υψηλό επίπεδο των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων στο εύρος του γνωστικού αντικειμένου της Κατεύθυνσης.
 - δ. Διπλωματική εργασία διάρκειας ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού εξαμήνου.
 - ε. Υποχρεωτική πρακτική άσκηση.

Άρθρο 2. - Αναθεώρηση Προγράμματος Σπουδών

1. Το Πρόγραμμα Σπουδών επανεξετάζεται από τη Συνέλευση ετησίως μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του εαρινού εξαμήνου. Η απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για το Πρόγραμμα Σπουδών δημοσιεύεται στον Οδηγό Σπουδών.
2. Περιορισμένης έκτασης αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών δύναται να πραγματοποιούνται κάθε ακαδημαϊκό έτος με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος όπως, ενδεικτικά, αναφέρονται μικρές αλλαγές στην ύλη μαθημάτων στον τρόπο διδασκαλίας μαθημάτων (θεωρία, εργαστήριο, ασκήσεις πράξεις) ή στον φόρτο εργασίας. Το χρονικό όριο ολοκλήρωσης της διαδικασίας έγκρισης ταυτίζεται με το πέρας του προηγούμενου

ακαδημαϊκού έτους.

3. Ως προς τα ουσιαστικά στοιχεία του (πλήθος και τίτλοι προσφερόμενων μαθημάτων, μαθησιακά αποτελέσματα, τυπικό εξάμηνο διδασκαλίας και σύνολο ωρών διδασκαλίας κάθε μαθήματος) το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται – το νωρίτερο – μετά από τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα εφαρμογής του.
4. Το αναθεωρημένο Πρόγραμμα εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος και υποβάλλεται στη ΜΟΔΙΠ για έλεγχο και στη συνέχεια, στη Σύγκλητο για τελική έγκριση.
5. Προκειμένου να εφαρμοστεί το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σπουδών, μετά την έγκρισή του, απαιτείται απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος που καθορίζει τις αντιστοιχίες όλων των μαθημάτων μεταξύ του προηγούμενου και του ισχύοντος Προγράμματος. Οι εν λόγω αντιστοιχίες καταχωρίζονται στο ηλεκτρονικό σύστημα του φοιτητολογίου. Από την ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής του ισχύοντος Προγράμματος Σπουδών η Γραμματεία εκδίδει μοναδικό τύπο Διπλώματος που εμφανίζει αποκλειστικά τα μαθήματα. Αν ο φοιτητής έχει εξετασθεί επιτυχώς σε περισσότερα από τα απαιτούμενα μαθήματα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών, τα επιπλέον μαθήματα αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος, με το βαθμό και τις πιστωτικές μονάδες τους, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του βαθμού Διπλώματος.

Άρθρο 3. - Οδηγός Σπουδών

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος εγκρίνεται κάθε έτος ο Οδηγός Σπουδών του Τμήματος και δημοσιεύεται άμεσα, με ισχύ το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Ο Οδηγός Σπουδών περιλαμβάνει ιδίως: το πρόγραμμα σπουδών, το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, γενικά θέματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τις απαραίτητες λειτουργικές πληροφορίες, τη διαδικασία χορήγησης παροχών προς τους φοιτητές (υποτροφίες, διδακτικά βιβλία και βοηθήματα, απασχόληση, κλπ.), πληροφορίες για τη Διοίκηση του Ιδρύματος, της Σχολής και του Τμήματος, τα ονοματεπώνυμα και τις ιδιότητες του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος, πληροφορίες για τη λειτουργία των εργαστηρίων, υπηρεσιών και υποδομών του Τμήματος και κάθε άλλη πληροφορία που κρίνει αναγκαία η Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 4. - Έναρξη και Λήξη Διδασκαλίας - Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους, με το ετήσιο διδακτικό έργο να διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Ο αριθμός των εβδομάδων για τη διενέργεια των εξετάσεων ορίζεται σε μέχρι τρεις (3) για τις εξετάσεις πρώτης περιόδου και σε μέχρι τέσσερις (4) για την επαναληπτική εξεταστική περίοδο. Παράταση της διάρκειας ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις που απαιτείται η συμπλήρωση του απαιτούμενου ελάχιστου αριθμού εβδομάδων διδασκαλίας, και γίνεται με απόφαση του Πρύτανη, ύστερα από πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος.
2. Οι εξετάσεις διενεργούνται μετά το πέρας του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν στα εξάμηνα αυτά, αντίστοιχα. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου (επαναληπτική εξεταστική περίοδος). Σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, οι φοιτητές που περάτωσαν την κανονική φοίτηση, η οποία ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαιών για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν στην εξεταστική περίοδο του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου κάθε ακαδημαϊκού έτους σε όλα τα μαθήματα που οφείλουν,

ανεξάρτητα εάν αυτά διδάσκονται σε χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, έπειτα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

3. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των διδακτικών περιόδων, των διακοπών και των αργιών, και των εξεταστικών περιόδων για κάθε ακαδημαϊκό έτος αποφασίζονται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος μέχρι τις 15 Ιουνίου του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους και συνιστούν το Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος.

Άρθρο 5. - Διάρκεια Φοίτησης - Κανονική Φοίτηση

1. Η κατ' ελάχιστον διάρκεια του Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών του Τμήματος ισούται με κατ' ελάχιστον πέντε (5) ακαδημαϊκά έτη, κατανεμημένα σε δέκα (10) ακαδημαϊκά εξάμηνα.
2. Η περίοδος κανονικής φοίτησης ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαιών για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών των Τμημάτων, προσαυξημένο κατά έξι εξάμηνα (ή $n + 3$ ακαδημαϊκά έτη, όπου n ο ελάχιστος αριθμός ακαδημαϊκών ετών αναγκαιών για την απονομή τίτλου, ήτοι $n = 5$). Για τους εισακτέους 2019 και 2020, ισχύει, επίσης, το $n + 3$, από 1/9/21.
3. Οι φοιτητές δικαιούνται τις παροχές της φοιτητικής μέριμνας καθ' όλη τη διάρκεια της κανονικής φοίτησης.

Άρθρο 6. - Οργάνωση Διδασκαλίας Μαθήματων

1. Οι προπτυχιακές σπουδές στο Τμήμα Γεωπονίας του ΕΛΜΕΠΑ διεξάγονται με βάση το σύστημα των εξαμηνιαίων μαθημάτων και σύμφωνα με το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος. Για τη λήψη του πτυχίου ο φοιτητής/τρια πρέπει να έχει ολοκληρώσει τα απαιτούμενα από το πρόγραμμα σπουδών μαθήματα, ασκήσεις και εργαστήρια έχοντας συμπληρώσει 300 διδακτικές μονάδες (ECTS) πλέον 20 ECTS από την υποχρεωτική πρακτική άσκηση.

2. Τα μαθήματα του ΠΠΣ χωρίζονται στις εξής τρεις κατηγορίες:

(α) Υποχρεωτικά Μαθήματα: *Υποχρεωτικά Μαθήματα* τα οποία παρέχουν βασικές γνώσεις και πρέπει όλα ανεξαιρέτως να ολοκληρωθούν επιτυχώς από όλους τους φοιτητές του Τμήματος καθώς και *Υποχρεωτικά Μαθήματα Κατεύθυνσης* τα οποία είναι εξειδικευμένα μαθήματα ανάλογα με την Κατεύθυνση επιλογής.

(β) Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά Μαθήματα: Εξειδικευμένα *Επιλογής Υποχρεωτικά Μαθήματα Κατεύθυνσης* από τα οποία καλείται ο φοιτητής να επιλέξει και να ολοκληρώσει επιτυχώς έναν ικανό αριθμό για τη λήψη του διπλώματος ανάλογα με την Κατεύθυνση επιλογής καθώς και *Ελεύθερης Επιλογής* εξειδικευμένα μαθήματα, από τα οποία καλείται ο φοιτητής να επιλέξει και να ολοκληρώσει επιτυχώς έναν ικανό αριθμό για τη λήψη του διπλώματος.

(γ) Προαιρετικά Μαθήματα: Μαθήματα που προσφέρουν ευρύτερες γνώσεις αλλά δεν συμμετέχουν στη διαμόρφωση του βαθμού διπλώματος. Τα Προαιρετικά Μαθήματα δεν συμμετέχουν στο βαθμό του πτυχίου, αλλά αναγράφονται με τις πιστωτικές μονάδες τους και το βαθμό στο Παράρτημα Διπλώματος.

3. Οι φοιτητές χρησιμοποιούν τις εργαστηριακές εγκαταστάσεις, τις βιβλιοθήκες, τα αναγνωστήρια και λοιπές υποδομές του Τμήματος και του Ιδρύματος, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις αποφάσεις των αρμόδιων Οργάνων.
4. Συνολικά, οι γνώσεις, οι ικανότητες και οι δεξιότητες που συναποτελούν τα μαθησιακά αποτελέσματα και

αποκτώνται μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών από κάθε φοιτητή πληρούν τις απαιτήσεις των αντίστοιχων επαγγελματικών δραστηριοτήτων του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.

5. Η παρακολούθηση από τους φοιτητές των μαθημάτων και των λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων είναι υποχρεωτικά στο φυσικό χώρο διεξαγωγής τους.

Άρθρο 7. - Διάρθρωση Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

1. Οι προπτυχιακές σπουδές διεξάγονται σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών. Σε αυτό εμπεριέχονται οι κατηγορίες και οι τύποι μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, που αναλογούν σε κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, καθώς επίσης η χρονική αλληλουχία και αλληλεξάρτησή τους. Στον Οδηγό Σπουδών καταγράφονται τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα από τη διδασκαλία κάθε μαθήματος ή εκπαιδευτικής δραστηριότητας ή πρακτικής άσκησης και οι αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες των τελευταίων, τα οποία συνεπάγονται την απόκτηση προσόντων, σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων και το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η διάρκεια των Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών του Τμήματος είναι δέκα (10) εξάμηνα κατανεμημένα σε πέντε (5) ακαδημαϊκά έτη.
2. Το Τμήμα Γεωπονίας απονέμει τίτλο που είναι «Πτυχίο Γεωπονίας» το οποίο σύμφωνα με το ΦΕΚ 1920/τ. Β'/13-05-2021 ισοδυναμεί με το αγγλοσαξωνικό "Master of Science". Ως εκ τούτου το πτυχίο του 5ετούς Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γεωπονίας είναι ένα Integrated Master το οποίο αντιστοιχεί στη Βαθμίδα 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων και υπό προϋποθέσεις μπορεί να οδηγήσει σε κύκλο απόκτησης Διδακτορικού Διπλώματος.
3. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει δύο μαθήματα διδασκαλίας ξένης γλώσσας (Αγγλικά) στα δύο πρώτα εξάμηνα σπουδών, καθώς και ένα μάθημα επιλογής στην Αγγλική Γεωπονική Ορολογία.
4. Το πρόγραμμα σπουδών συνοδεύεται από τους κανόνες φοίτησης και αποφοίτησης, στους οποίους περιλαμβάνονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες και οι προϋποθέσεις επιτυχούς παρακολούθησης και ολοκλήρωσης του προγράμματος.
5. Στο πρόγραμμα σπουδών μπορούν να περιλαμβάνονται, με την αναγνώριση των αντίστοιχων πιστωτικών μονάδων, και μαθήματα που παρέχονται από Σχολές ή Τμήματα άλλων Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ύστερα από την υπογραφή ειδικού πρωτοκόλλου συνεργασίας που καταρτίζεται μεταξύ των οικείων Ιδρυμάτων και εγκρίνεται από τη Σύγκλητο.
6. Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος. Επιπλέον, με όμοιο τρόπο, δύναται να αναθεωρούνται επί μέρους πτυχές του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών, κατά τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων του Ιδρύματος, και ισχύουν από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.
7. Το Πρόγραμμα Σπουδών πιστοποιείται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τα κριτήρια και τις οδηγίες της αρμόδιας αρχής διασφάλισης ποιότητας, κατά τα προβλεπόμενα στο Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος.
8. Για την κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν από τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών με άλλες χώρες, το Τμήμα προσφέρει αριθμό μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα. Σε αυτήν την περίπτωση οι εξετάσεις διεξάγονται στη γλώσσα που διδάχθηκε το μάθημα και τα σχετικά πιστοποιητικά εκδίδονται, εκτός από την Ελληνική γλώσσα, και στη γλώσσα που διδάχθηκε το μάθημα.
9. Η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει για την ποσοστιαία αναλογία μεταξύ των διαφόρων

κατηγοριών μαθημάτων και τον τρόπο αναπλήρωσής τους βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Για μαθήματα, η γνώση των οποίων είναι επιστημονικά απαραίτητη για την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μαθημάτων / ασκήσεων ανώτερων εξαμήνων, δύναται να προσδιορίζεται η χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση (ως προαπαιτούμενα και εξαρτημένα μαθήματα ή ως προαπαιτούμενοι και εξαρτημένοι κύκλοι σπουδών) και ειδικότερα με υποχρεωτικά μαθήματα / ασκήσεις κατώτερων εξαμήνων.

10. Η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να αποφασίζει για έναν αριθμό μαθημάτων που θα επιλέγονται από τα προσφερόμενα σε προγράμματα σπουδών άλλων Τμημάτων του ΕΛΜΕΠΑ και θα υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου. Κατά τον ίδιο τρόπο δύναται να αποφασίζει για την επιλογή μαθημάτων ο βαθμός των οποίων δεν θα υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου αλλά θα περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Διπλώματος.
11. Σε όσους έχουν παρακολουθήσει διεθνή ή ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης, μέσω προγραμμάτων του Πανεπιστημίου, αναγνωρίζεται υποχρεωτικώς ως χρόνος πραγματικής φοίτησης, ο χρόνος παρακολούθησης του εκπαιδευτικού προγράμματος και η αντίστοιχη βαθμολογία, μετατρεπόμενη στην προαναφερόμενη βαθμολογική κλίμακα, σύμφωνα με τη σχετική εκπαιδευτική συμφωνία και το πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας, κατά τις κείμενες διατάξεις.
12. Η βαθμολογία μαθημάτων σε ΑΕΙ της αλλοδαπής πρέπει να αποδεικνύεται με πρωτότυπο επίσημο έγγραφο νομίμως μεταφρασμένο στην ελληνική γλώσσα, σε περιπτώσεις που τα πρωτότυπα έγγραφα εκδίδονται σε γλώσσα διάφορη της αγγλικής. Συγκεκριμένα για το πρόγραμμα Erasmus, η αναγνώριση γίνεται με βάση τον αντίστοιχο Κανονισμό του Προγράμματος αυτού.

Άρθρο 8. - Επιλογή Κατεύθυνσης

1. Οι φοιτητές στο τέλος του τυπικού 3^{ου} έτους σπουδών επιλέγουν και δηλώνουν την Κατεύθυνση Σπουδών που θα ακολουθήσουν.
2. Ο φοιτητής δικαιούται μία και μόνο αλλαγή στην Κατεύθυνση που επέλεξε αρχικά, η οποία πραγματοποιείται κατόπιν αίτησής του προς τη Γραμματεία του Τμήματος και έγκρισης από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η εν λόγω δυνατότητα παρέχεται έως την έναρξη του επόμενου ακαδημαϊκού εξαμήνου από εκείνο της επιλογής κατεύθυνσης, σύμφωνα με το ΠΠΣ

Άρθρο 9. - Ωρολόγιο Πρόγραμμα - Παρακολούθηση Μαθημάτων/Ασκήσεων

3. Η διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζεται από τη Γραμματεία του Τμήματος, με ευθύνη του Προέδρου, έτσι ώστε η ροή της εκπαιδευτικής διαδικασίας να είναι κατά το δυνατόν συνεχής. Το ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας των μαθημάτων συντάσσεται πριν την έναρξη των μαθημάτων του Χειμερινού ή Εαρινού εξαμήνου, γνωστοποιείται με επιμέλεια της Γραμματείας στους διδάσκοντες και στους φοιτητές με κάθε πρόσφορο τρόπο και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.
4. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει την κατανομή των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών στις πέντε εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας, τους διδάσκοντες, καθώς και τις αίθουσες διδασκαλίας. Δεν επιτρέπεται διαφορετικά μαθήματα του ίδιου τυπικού εξαμήνου να διεξάγονται την ίδια ώρα. Τα ωρολόγια προγράμματα των τυπικών εξαμήνων πρέπει να έχουν μια ομαλή διασπορά μέσα στις πέντε εργάσιμες μέρες της εβδομάδας.
5. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση του διδάσκοντος, μπορεί να καθοριστεί ως υποχρεωτική η παρακολούθηση και η συμμετοχή των φοιτητών σε ορισμένα μαθήματα ή μορφές

εκπαιδευτικού έργου, όπως π.χ. εργαστηριακών μαθημάτων, σεμιναρίων, φροντιστηριακών μαθημάτων, πρακτικών ασκήσεων.

6. Στις περιπτώσεις απώλειας ωρών διδασκαλίας συγκεκριμένων μαθημάτων λόγω συμπτώσεως με αργίες ή άλλα έκτακτα περιστατικά, οι υπεύθυνοι διδάσκοντες οφείλουν να δηλώσουν εγγράφως στον Πρόεδρο, με κοινοποίηση στη Γραμματεία του Τμήματος τις ημέρες και ώρες αναπλήρωσής τους, έτσι ώστε να καλυφθεί πλήρως το σύνολο της διδακτέας ύλης, αλλά και των ωρών που αντιστοιχούν στις δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος με ευθύνη της Γραμματείας και στην ηλεκτρονική πλατφόρμα υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας με ευθύνη του διδάσκοντος.

Άρθρο 10. - Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)

1. Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος Γεωπονίας του ΕΛΜΕΠΑ οργανώνεται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), ώστε οι επιδόσεις των φοιτητών να μπορούν να περιγραφούν με την απόδοση πιστωτικών μονάδων σε όλα τα αυτοτελή εκπαιδευτικά συστατικά στοιχεία και δραστηριότητες που το συνθέτουν. Είναι επίσης δυνατή η μεταφορά και συσώρευση επιτυχουσών επιδόσεων από ή σε άλλα αντίστοιχα προγράμματα σπουδών του ιδίου ή άλλου ανώτατου εκπαιδευτικού Ιδρύματος, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
2. Οι πιστωτικές μονάδες ECTS εκφράζουν τη σχετική βαρύτητα και τον φόρτο εργασίας των διαφόρων μαθημάτων. Ο φόρτος εργασίας συνίσταται στο χρόνο που υπολογίζεται ότι χρειάζεται τυπικά να αφιερώσει ένας φοιτητής για να ολοκληρώσει όλες τις μαθησιακές δραστηριότητες (όπως είναι η παρακολούθηση παραδόσεων, τα σεμινάρια, οι εργασίες, η πρακτική άσκηση, η ανεξάρτητη ιδιωτική μελέτη και οι εξετάσεις) που απαιτούνται για την επίτευξη των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.
3. Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχεί σε έναν ορισμένο αριθμό πιστωτικών μονάδων, που καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Στο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνεται και ο ελάχιστος αριθμός πιστωτικών μονάδων που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου.
4. Επιπλέον, κατά την κατάρτιση του προγράμματος σπουδών και την κατανομή των μαθημάτων στα εξάμηνα εφαρμόζονται τα αναφερόμενα για τον συνολικό φόρτο ακαδημαϊκής εργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα σε σχετικές αποφάσεις του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, ανά εξαμηνιαίο μάθημα. Ειδικότερα, η Συνέλευση του Τμήματος, με την ίδια ως άνω απόφασή της, αποδίδει πιστωτικές μονάδες σε κάθε αυτοτελές εκπαιδευτικό συστατικό στοιχείο ή δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών (μάθημα, πρακτική άσκηση, πτυχιακή ή διπλωματική εργασία και οτιδήποτε άλλο είναι απαραίτητο σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών) για τον φόρτο εργασίας που απαιτείται να καταβάλλει κάθε φοιτητής για την επίτευξη των αντικειμενικών στόχων ή των μαθησιακών αποτελεσμάτων που επιδιώκονται εκάστοτε με κάθε τέτοιο συγκεκριμένο στοιχείο ή δραστηριότητα, λαμβανομένου υπόψη του συνολικού φόρτου ακαδημαϊκής εργασίας που απαιτείται για την επιτυχή ολοκλήρωση ενός (1) ακαδημαϊκού έτους πλήρους φοίτησης και του αριθμού των πιστωτικών μονάδων, οι οποίες μπορούν να αποδοθούν συνολικά σε ένα πρόγραμμα σπουδών σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Ο φόρτος ακαδημαϊκής εργασίας που απαιτείται να καταβάλλει κάθε φοιτητής αντιστοιχεί σε εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες ανά ακαδημαϊκό έτος και σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες ανά εξάμηνο. Δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνονται σε πρόγραμμα σπουδών αυτοτελή εκπαιδευτικά συστατικά στοιχεία και δραστηριότητες, στα οποία μπορούν να αποδοθούν λιγότερες από δύο (2) πιστωτικές μονάδες. Αντίστοιχα, ο ανώτατος

αριθμός πιστωτικών μονάδων που μπορεί να αποδοθεί σε κάθε αυτοτελές εκπαιδευτικό συστατικό στοιχείο ή δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Οι πιστωτικές μονάδες δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να υπολογίζονται αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο με βάση τις ώρες διδασκαλίας ή παρακολούθησης των μαθημάτων.

Άρθρο 11. - Εγγραφή – Ακαδημαϊκός Φάκελος Φοιτητή

1. Η εγγραφή των νεοεισαχθέντων πρωτοετών φοιτητών γίνεται ηλεκτρονικά και στη συνέχεια ο φοιτητής υποβάλλει την αίτηση εγγραφής και αναρτά όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στην ηλεκτρονική πλατφόρμα που τηρείται στο Ίδρυμα, μέσα στις νόμιμες προθεσμίες, όπως ορίζονται κάθε φορά από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ειδικά για τους φοιτητές που εισάγονται με τις ειδικές κατηγορίες εισακτέων, η αίτηση και τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος. Η Γραμματεία ελέγχει τα στοιχεία του ενδιαφερομένου με το ατομικό δελτίο επιτυχίας και τον πίνακα εισαγωγής.
2. Η ιδιότητα του φοιτητή αποκτάται με την εγγραφή του στο Τμήμα, κατά τα προβλεπόμενα στις ισχύουσες διατάξεις.
3. Για κάθε φοιτητή που εγγράφεται στο Τμήμα τηρείται ηλεκτρονική μερίδα με στοιχεία του ακαδημαϊκού φακέλου του, μέσω της Ηλεκτρονικής Γραμματείας του πληροφοριακού συστήματος του Ιδρύματος καθώς και σε έντυπη (συμβατική) μορφή. Η ακαδημαϊκή μερίδα φοιτητή διατηρείται και μετά την αποφοίτησή του από το οικείο πρόγραμμα σπουδών.
4. Η ακαδημαϊκή μερίδα (ηλεκτρονική ή συμβατική) φοιτητή περιέχει πληροφορίες που αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και στην οποία, με απόφαση της Συνέλευσης, αποκτούν δικαίωμα πρόσβασης ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος, καθώς και ο Προϊστάμενος της Γραμματείας ή ο νόμιμος αναπληρωτής του, όπως και το εξουσιοδοτημένο για τον σκοπό αυτό διοικητικό προσωπικό της Γραμματείας. Το περιεχόμενο της μερίδας είναι προσβάσιμο από το υποκείμενο των δεδομένων - ενδιαφερόμενο φοιτητή, ενώ μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το Πανεπιστήμιο ανωνύμως για στατιστικούς λόγους ή με την έγγραφη συναίνεση του ενδιαφερόμενου φοιτητή.
5. Η ακαδημαϊκή μερίδα φοιτητή περιέχει στοιχεία σχετικά με την ακαδημαϊκή του πορεία και ειδικότερα: α) τους τίτλους και τα δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν κατά την εγγραφή, β) αντίγραφα των πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων που του έχουν χορηγηθεί, γ) υποτροφίες ή βραβεία, που του έχουν απονεμηθεί, δ) αναλυτική βαθμολογία εξετασθέντων μαθημάτων / ασκήσεων, αναγνώριση πιστωτικών μονάδων, εκπόνηση πτυχιακών ή διπλωματικών εργασιών και πρακτικών ασκήσεων, ε) συμμετοχή σε προγράμματα κινητικότητας και στ) κάθε άλλο σχετικό έγγραφο που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία ή τους κανονισμούς των οικείων Τμημάτων.
6. Κάθε φοιτητής οφείλει να υποβάλλει δήλωση των μαθημάτων που επιθυμεί να παρακολουθήσει στην αρχή κάθε εξαμήνου σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Σύγκλητο και αναρτώνται στον ιστότοπο του Τμήματος.
7. Οι διαδικασίες εγγραφής και δήλωσης μαθημάτων πραγματοποιούνται από τους φοιτητές ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος του Ιδρύματος, σύμφωνα με τον Κανονισμό του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος. Η δήλωση δεν μπορεί να περιλαμβάνει μαθήματα η παρακολούθηση των οποίων εξαρτάται, στο πλαίσιο του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, από την επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση σε άλλα μαθήματα, ως προαπαιτούμενα. Τόσο η εγγραφή όσο και η δήλωση μαθημάτων των φοιτητών σε κάθε εξάμηνο αποτελούν από κοινού απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου ο φοιτητής να έχει ενεργή παρουσία στο Τμήμα. Φοιτητές που δεν έχουν υποβάλει δήλωση μαθημάτων δεν γίνονται δεκτοί στις εξετάσεις του οικείου εξαμήνου για τα μαθήματα αυτά και εάν παρά ταύτα, συμμετείχαν

σε αυτές, η επίδοσή τους δεν βαθμολογείται και ακόμη και αν αυτά βαθμολογήθηκαν, ο βαθμός επιτυχίας που τυχόν έλαβαν δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν καταχωρείται σε καμία εξεταστική περίοδο. Εκπρόθεσμες δηλώσεις εξετάζονται και εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος, μόνο εφόσον αφορούν σε τεχνικά κωλύματα και σε αποδεδειγμένους λόγους υγείας ή ανωτέρας βίας κατά την περίοδο των δηλώσεων.

8. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ένα μάθημα προαιρετικό δύναται να μην διδαχθεί λόγω μικρού αριθμού φοιτητών που το επέλεξαν. Σε αυτή την περίπτωση, οι φοιτητές αυτοί μπορούν να υποβάλουν νέα δήλωση εγγραφής σε άλλο μάθημα ίδιας κατηγορίας, έστω και εκτός της καθορισμένης προθεσμίας. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να υπάρχει ανώτατο όριο φοιτητών στα μαθήματα αυτά.
9. Οι φοιτητές έχουν το δικαίωμα να διακόψουν τη φοίτησή τους, για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τέσσερα (4) εξάμηνα. Η διακοπή φοίτησης να γίνεται με την υποβολή αίτησης από τον ενδιαφερόμενο φοιτητή στην Κοσμητεία της Σχολής, η οποία και αποφασίζει για το αίτημα. Στην αίτηση πρέπει να επισυνάπτονται όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν και δικαιολογούν τη διακοπή φοίτησης. Οι λόγοι που θεωρούνται επαρκείς για τη διακοπή φοίτησης είναι:
 - α. Εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων (στράτευση φοιτητή).
 - β. Λόγοι οικονομικοί.
 - γ. Λόγοι οικογενειακοί – κοινωνικοί.
 - δ. Λόγοι υγείας.

Δεν αποτελεί αποδεκτή αιτιολόγηση διακοπής φοίτησης η φοίτηση σε άλλο Ίδρυμα Εκπαίδευσης του Εσωτερικού και του Εξωτερικού. Οι πρωτοετείς φοιτητές υποβάλλουν αίτηση διακοπής φοίτησης εφόσον έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αρχικής εγγραφής τους. Η αίτηση διακοπής φοίτησης κατατίθενται πριν την έναρξη του εξαμήνου και το αργότερο μέσα στις πρώτες δέκα (10) ημέρες από την έναρξη του εξαμήνου. Οι φοιτητές που διακόπτουν κατά τα ανωτέρω τις σπουδές τους χάνουν την φοιτητική ιδιότητα καθ' όλο το χρονικό διάστημα της διακοπής. Μετά τη λήξη της διακοπής σπουδών οι φοιτητές επανέρχονται αυτομάτως στην πρότερη κατάστασή τους και αποκτούν πάλι την φοιτητική ιδιότητα. Για όσο διάστημα διαρκεί η διακοπή σπουδών, η Ακαδημαϊκή Ταυτότητα – Δελτίο Ειδικού Εισιτηρίου (πάσο) του φοιτητή κατατίθεται στην Κοσμητεία της Σχολής του για να φυλαχθεί και να επιστραφεί μετά την λήξη της διακοπής των σπουδών. Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης διακοπής φοίτησης οι φοιτητές που έχουν ήδη λάβει βεβαίωση σπουδών για το νέο ακαδημαϊκό έτος, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων (π.χ. σοβαρή ασθένεια). Σε περίπτωση που έχει ήδη δοθεί Βεβαίωση Σπουδών, η Κοσμητεία ζητάει την επιστροφή της και Υπεύθυνη Δήλωση ότι δεν έχει κατατεθεί σε εξωτερικό φορέα, προκειμένου να εκδώσει τη Βεβαίωση Διακοπής Φοίτησης. Εάν έχει κατατεθεί σε εξωτερικό φορέα, τότε ζητείται κατάθεση Υπεύθυνης Δήλωσης στη οποία δηλώνεται ότι οφείλει να την αποσύρει.

10. Προκειμένου να ενταχθούν σε καθεστώς μερικής φοίτησης, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλουν αίτηση στην Κοσμητεία της Σχολής συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά. Ειδικότερα:
 - α. Φοιτητές που εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα οφείλουν να προσκομίσουν τη σχετική σύμβαση εργασίας ή βεβαίωση εργοδότη και ένσημα για ασφαλισμένους στον ιδιωτικό τομέα.
 - β. Φοιτητές με αναπηρία οφείλουν να προσκομίσουν βεβαίωση διαπίστωσης της αναπηρίας από Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) ή από επταμελή υγειονομική επιτροπή δημόσιου νοσοκομείου. Φοιτητές που έχουν εγγραφεί με την ειδική κατηγορία των φοιτητών με αναπηρία δεν απαιτείται να προσκομίσουν επιπλέον δικαιολογητικά από αυτά που είχαν προσκομίσει ως δικαιολογητικά για την εγγραφή τους.
 - γ. Φοιτητές αθλητές οφείλουν να προσκομίσουν βεβαίωση από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, ή την

Ολυμπιακή Επιτροπή, κατά περίπτωση, στην οποία θα πιστοποιείται ο λόγος για τον οποίο ζητείται η ένταξη σε καθεστώς μερικής φοίτησης.

Οι βεβαιώσεις των περιπτώσεων α' και γ', θα πρέπει να κατατίθενται εκ νέου στη Γραμματεία του Τμήματος, στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, ώστε να διαπιστώνεται αν εξακολουθούν να συντρέχουν οι λόγοι για την ένταξη σε καθεστώς μερικής φοίτησης.

11. Οι φοιτητές ολοκληρώνουν τις σπουδές τους και τους απονέμεται τίτλος σπουδών όταν έχουν ολοκληρώσει τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό εξαμήνων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τη λήψη πτυχίου, έχουν εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που προβλέπονται από το Πρόγραμμα Σπουδών με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτό και έχουν συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων.
12. Για σοβαρούς λόγους υγείας, που ανάγονται στο πρόσωπο του φοιτητή ή στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ' αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο φοιτητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, οι φοιτητές δύνανται με αίτησή τους προς την Κοσμητεία της Σχολής να αιτηθούν κατ' εξαίρεση την υπέρβαση της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης, όπως αυτή ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία, προσκομίζοντας κατά περίπτωση τις απαραίτητες ιατρικές βεβαιώσεις από δημόσιο νοσοκομείο ή αρμόδια ειδική υγειονομική επιτροπή. Η αίτηση υποβάλλεται πριν την συμπλήρωση της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης, εκτός εάν συντρέχουν σοβαροί και προφανείς λόγοι ανωτέρας βίας που καθιστούν αυτό μη εφικτό.

Άρθρο 12. - Περιορισμοί Δήλωσης Μαθημάτων

1. Ο φοιτητής δύναται να επιλέξει προσφερόμενα μαθήματα, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών με τον περιορισμό που τυχόν προκύπτει από την ύπαρξη προαπαιτούμενων - εξαρτώμενων μαθημάτων (αλυσίδες μαθημάτων). Σε κάθε περίπτωση, το σύνολο των διδακτικών μονάδων (ECTS) των μαθημάτων που μπορεί να επιλέξει για παρακολούθηση ο φοιτητής δεν μπορεί να υπερβαίνει, ανά εβδομάδα, τις:
 - σαράντα πέντε (45) ECTS στην περίπτωση που ο φοιτητής δεν έχει υπερβεί τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή τίτλου εξαμήνων του προγράμματος σπουδών που παρακολουθεί
 - πενήντα (50) ECTS στην περίπτωση που ο φοιτητής έχει υπερβεί τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή τίτλου εξαμήνων του προγράμματος σπουδών που παρακολουθεί.
2. Μετά από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση αρχικά από τη ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου και σε συνέχεια από τη Σύγκλητο, μπορεί να τροποποιηθεί το συνολικό όριο των διδακτικών μονάδων (ECTS) στη δήλωση μαθημάτων.
3. Οι πρωτοετείς φοιτητές, κατά την εγγραφή τους, επιλέγουν για παρακολούθηση υποχρεωτικά τα μαθήματα του Α' (πρώτου) εξαμήνου σπουδών. Από το Γ' (τρίτο) εξάμηνο και έπειτα ο φοιτητής εγγράφεται υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα σε όλα τα προσφερόμενα υποχρεωτικά μαθήματα του τρέχοντος και προηγούμενων εξαμήνων (κατά τον οδηγό σπουδών) στα οποία δεν έχει επιτύχει. Στην περίπτωση που ο συνολικός αριθμός των ECTS που αντιστοιχούν στα μαθήματα του τρέχοντος και των προηγούμενων εξαμήνων υπερβαίνει το μέγιστο επιτρεπτό όριο των 42 ή 50 ECTS (ανάλογα με το εξάμηνο του φοιτητή), ο φοιτητής υποχρεούται να εγγραφεί πρώτα στα μαθήματα των παλαιότερων εξαμήνων. Οι ανωτέρω περιγραφόμενοι κανόνες έχουν ως στόχο την ομαλή αλληλουχία στα γνωστικά αντικείμενα των προσφερόμενων μαθημάτων, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχεια της διδασκόμενης ύλης από εξάμηνο σε εξάμηνο, δεδομένο που θα συμβάλει στη μέγιστη δυνατή κατανόηση και αφομοίωσή της από τους φοιτητές.

4. Μετά την ολοκλήρωση της αποδοχής των δηλώσεων μαθημάτων παρακολούθησης από τη Γραμματεία του Τμήματος, δίδεται η δυνατότητα τροποποίησης σε έως τρία (3) μαθήματα της υποβληθείσας δήλωσης μαθημάτων, σε ημερομηνίες που καθορίζονται από τη Γραμματεία.

Άρθρο 13. - Εξετάσεις - Κανονισμός Διεξαγωγής Εξετάσεων

1. Οι εξετάσεις διεξάγονται μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων, σύμφωνα με το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, σε ημερομηνίες που καθορίζονται από τη Συνέλευση και ανακοινώνονται στον ιστότοπο του Τμήματος.
2. Κατά τη διάρκεια των εξετάσεων οι φοιτητές εξετάζονται γραπτά ή προφορικά στα μαθήματα που έχουν δηλώσει, όπως προβλέπεται στον οδηγό σπουδών του αντίστοιχου ακαδημαϊκού έτους. Κάθε μάθημα εξετάζεται στο τέλος του εξαμήνου, στο οποίο διδάχθηκε, και επιπλέον στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, που πραγματοποιείται εντός του Σεπτεμβρίου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους.
3. Η εξεταστική περίοδος μετά το πέρας του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου είναι μέγιστης χρονικής διάρκειας 3 εβδομάδων, ενώ η επαναληπτική εξεταστική περίοδος του Σεπτεμβρίου είναι μέγιστης χρονικής διάρκειας 5 εβδομάδων.
4. Τη γενική ευθύνη εύρυθμης διεξαγωγής των εξετάσεων του Τμήματος έχει ο Πρόεδρος του Τμήματος, ο οποίος μεριμνά έγκαιρα για τον ορισμό εποπτών, την καταλληλότητα των χώρων, τη διαθεσιμότητα των υλικών και μέσων και γενικότερα για το αδιάβλητο των εξετάσεων.
5. Για τις γραπτές εξετάσεις, το Τμήμα δύναται να ορίζει τον ελάχιστο και το μέγιστο χρόνο διάρκειάς τους.
6. Ο φοιτητής έχει δικαίωμα συμμετοχής στην εξέταση των μαθημάτων τα οποία έχει επιλέξει στη δήλωση μαθημάτων.
7. Μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δίδεται η δυνατότητα στους φοιτητές που έχουν υπερβεί την ελάχιστη διάρκεια φοίτησης, να εξεταστούν σε μαθήματα που έχουν δηλωθεί, έστω και μία φορά κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, κατά την εξεταστική περίοδο του χειμερινού ή του εαρινού εξαμήνου, ανεξάρτητα από το εάν αυτά διδάσκονται στο αντίστοιχο χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο.
8. Με ευθύνη της Γραμματείας του Τμήματος οριστικοποιείται στην ηλεκτρονική εφαρμογή φοιτητολογίου η σύνδεση μαθήματος με διδάσκοντα, σύμφωνα με την ανάθεση μαθημάτων. Στη συνέχεια, καταρτίζονται οι κατάλογοι συμμετοχής στην εξέταση, ανά μάθημα, σύμφωνα με τις υποβληθείσες δηλώσεις μαθημάτων.
9. Οι διδάσκοντες ενημερώνονται για τον κατάλογο των φοιτητών που συμμετέχουν στην εξέταση από την ηλεκτρονική εφαρμογή εξυπηρέτησης διδασκόντων, μέσω της οποίας καταχωρίζουν τη βαθμολογία της εξέτασης, εντός τριών (3) εβδομάδων το αργότερο πριν από την ημερομηνία εξέτασης του μαθήματος.
10. Ως επιτηρητές των εξετάσεων ορίζονται από τον Πρόεδρο του Τμήματος μέλη Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. καθώς και των λοιπών κατηγοριών προσωπικού του Τμήματος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, στο πλαίσιο των ωρών απασχόλησής τους κατά βαθμίδα και με συνεκτίμηση του χρόνου που απαιτείται για την προετοιμασία των εισηγήσεων και τις διορθώσεις των γραπτών δοκιμίων.
11. Οι εξετάσεις περιόδου σε θεωρητικά μαθήματα ή στο θεωρητικό μέρος μικτών μαθημάτων είναι, για όλους τους φοιτητές που τα έχουν δηλώσει, υποχρεωτικές και διεξάγονται με βάση το Πρόγραμμα Εξετάσεων, που συντάσσεται από τη Συνέλευση του Τμήματος και ανακοινώνεται με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την έναρξή τους.

12. Το πρόγραμμα εξετάσεων περιλαμβάνει:
 - το εξεταζόμενο μάθημα,
 - τον εισηγητή των θεμάτων,
 - την ημερομηνία, την ώρα και την αίθουσα εξετάσεων,
 - κατάλληλη ένδειξη σε περίπτωση που το μάθημα εξετάζεται «προφορικά».
13. Σε περίπτωση που οι τελικές εξετάσεις δεν πραγματοποιούνται λόγω έκτακτων συνθηκών, η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει για την ημερομηνία διενέργειάς τους.
14. Κατά την έναρξη της εξέτασης γίνεται από τους επιτηρητές έλεγχος των στοιχείων ταυτότητας των εξεταζόμενων.
15. Φοιτητής που διαπιστώνεται ότι αντιγράφει καθ' οιονδήποτε τρόπο (π.χ. από βιβλία ή σημειώσεις, από γραπτό άλλου φοιτητή, με τη βοήθεια κινητού τηλεφώνου κλπ) ή συνεννοείται με άλλον ή άλλους φοιτητές ή παρεμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων μηδενίζεται, αφού σημειωθεί και μονογραφηθεί το γραπτό του από τον επιτηρητή που έκανε τη διαπίστωση, και ενημερώνεται ο Πρόεδρος του Τμήματος προκειμένου να κινηθεί η προβλεπόμενη πειθαρχική διαδικασία, σύμφωνα με την ενότητα «Πειθαρχικές ποινές».
16. Ο διδάσκων, μετά το πέρας της εξέτασης, δύναται να αναρτά τις απαντήσεις των θεμάτων των εξετάσεων στην προσωπική ιστοσελίδα του ή στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος.
17. Για την ανάπτυξη των θεμάτων χορηγούνται στους εξεταζόμενους φοιτητές, με ευθύνη των επιτηρητών της αίθουσας, ειδικά σφραγισμένα φύλλα χαρτιού, κόλλες αναφοράς ή τυπωμένα ερωτηματολόγια. Στην αρχή της εξέτασης γίνεται από τους επιτηρητές έλεγχος των στοιχείων ταυτότητας των εξεταζόμενων. Η κατ' εξαίρεση και με ειδικές συνθήκες εξέταση επιτρέπεται μόνο για φοιτητές με ειδικές ανάγκες, όπως ειδικότερα αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος.
18. Η κατάθεση της βαθμολογίας γίνεται σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά την εξέταση και πριν την έναρξη του επόμενου ακαδημαϊκού εξαμήνου έτσι, ώστε η Γραμματεία του Τμήματος να είναι σε θέση να εκδίδει έγκαιρα τα αποτελέσματα και να προχωρούν απρόσκοπτα η επόμενη εξεταστική περίοδος και η εγγραφή των φοιτητών στα επόμενα εξάμηνα. Η βαθμολογία καταχωρείται από τους διδάσκοντες σε σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, το οποίο παραλαμβάνουν από τη Γραμματεία του Τμήματος. Μετά την κατάθεση της βαθμολογίας στη Γραμματεία, ακολουθεί η ενημέρωση του φοιτητολογίου.
19. Σφάλματα που διαπιστώνονται από το διδάσκοντα στη βαθμολογία, μετά την κατάθεσή της στο πρωτόκολλο του Τμήματος, γνωστοποιούνται στη Γραμματεία μέσα σε εύλογο χρόνο από την κατάθεση της βαθμολογίας.
20. Τα γραπτά των φοιτητών φυλάσσονται με επιμέλεια του διδάσκοντος για το διάστημα που προβλέπεται από τη νομοθεσία και στη συνέχεια καταστρέφονται, εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία. Οι διδάσκοντες καθορίζουν τον τόπο και το χρόνο για την επίδειξη των γραπτών σε τυχόν ενδιαφερόμενους φοιτητές, μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

Άρθρο 14. - Τρόποι Εξέτασης

1. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών γίνεται από τους διδάσκοντες του εκάστοτε μαθήματος. Ο διδάσκων μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε

εργασίες που ανατίθενται στους φοιτητές στο πλαίσιο του μαθήματος. Η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών ολοκληρώνεται μέσα σε προθεσμίες που ορίζονται από το διδάσκοντα και σε κάθε περίπτωση δεν υπερβαίνουν το πέρας της εξεταστικής περιόδου του τρέχοντος εξαμήνου.

2. Ο τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών, καθώς και όλες οι πληροφορίες που αφορούν κάθε μάθημα αναφέρονται αναλυτικά στο περίγραμμα του μαθήματος, το οποίο περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος. Αν κάποιο μάθημα έχει ανατεθεί από τη Συνέλευση Τμήματος σε περισσότερους του ενός διδάσκοντες, η εξέταση του μαθήματος μπορεί να οργανωθεί από κοινού και ο τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών είτε μπορεί να είναι κοινός ή διαφορετικός ανά διδάσκοντα, αρκεί να ενημερώνονται σχετικά οι φοιτητές στην αρχή του εξαμήνου.

Άρθρο 15. - Τρόποι Εξέτασης ΦμεΑ

1. Οι διδάσκοντες οφείλουν να λαμβάνουν την απαιτούμενη μέριμνα για την εξέταση Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ). Τόσο οι ΦμεΑ όσο και οι διδάσκοντες μπορούν να απευθύνονται στους Καθηγητές – Συμβούλους ΦμεΑ, που έχουν οριστεί για το Τμήμα, με σκοπό την παροχή ειδικότερων οδηγιών για την ευχερή συμμετοχή των ΦμεΑ στις εξετάσεις. Πιο συγκεκριμένα, στα πλαίσια της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης και του σεβασμού της διαφορετικότητας κάθε ατόμου είναι σκόπιμο να τηρούνται τα εξής:
 - γνωριμία των μελών ΔΕΠ με τους φοιτητές με ειδικές ανάγκες και συζήτηση μαζί τους για τις δυσκολίες που συναντούν κατά τη φοίτηση,
 - έγκαιρη ενημέρωση των φοιτητών με ειδικές ανάγκες για την ύλη και τις απαιτήσεις του μαθήματος,
 - παροχή χρόνου προετοιμασίας (π.χ. 10'–15') πριν την εξέταση, ώστε να μπορεί ο φοιτητής να εξοικειωθεί με τα θέματα και να αντισταθμίσει τη χαμηλή ταχύτητα γραφής,
 - μεγαλύτερη, εφόσον απαιτείται, διάρκεια χρόνου κατά την εξέταση,
 - εξέταση με τη μέθοδο πολλαπλής επιλογής, όπου είναι δυνατό,
 - ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου αντί μίας τελικής αξιολόγησης,
 - χρήση άλλων εναλλακτικών τρόπων εξέτασης, όπως οι γραπτές εργασίες και η συμμετοχή σε ερευνητικές εργασίες.
2. Οι εξετάσεις των ΦμεΑ πραγματοποιούνται σε κλίμα σεβασμού και αποδοχής της ιδιαιτερότητας.
3. Οι ΦμεΑ συμμετέχουν στις εξετάσεις την ίδια μέρα και ώρα με τους υπόλοιπους φοιτητές.
4. Οι ΦμεΑ οφείλουν να προσκομίσουν κατά την εγγραφή τους στη Γραμματεία του Τμήματος σχετική γνωμάτευση από αρμόδιο δημόσιο φορέα η οποία να πιστοποιεί το είδος της αναπηρίας τους.
5. Οι ΦμεΑ οφείλουν επίσης να επικοινωνήσουν με το Σύμβουλο Καθηγητή του Τμήματος, προκειμένου να τον ενημερώσουν για τις ιδιαίτερες ανάγκες τους κατά τη διεξαγωγή των εξετάσεων.
6. Στις περιπτώσεις φοιτητών με αισθητηριακές ή κινητικές αναπηρίες, κατά τις οποίες χρειάζονται ειδικές διευθετήσεις, οι φοιτητές ενημερώνουν πριν από κάθε εξεταστική το Σύμβουλο Καθηγητή και αυτός επικοινωνεί με την αρμόδια επιτροπή εξετάσεων και τους εξεταστές προκειμένου να ρυθμιστούν αυτά τα ειδικά θέματα.
7. Στις περιπτώσεις φοιτητών με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής - Υπερκινητικότητα (Δ.Ε.Π.-Υ.) ή/και Ειδική Μαθησιακή Διαταραχή (π.χ. Δυσλεξία), οι φοιτητές δεν είναι απαραίτητο να επικοινωνήσουν πριν την εξέταση με το Σύμβουλο Καθηγητή, χρειάζεται όμως να έχουν μαζί τους κατά την εξέταση φωτοτυπία

της σχετικής γνωμάτευσης που εκδίδεται από τα αρμόδια Κέντρα Συμβουλευτικής Υποστήριξης ή Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα, και να ενημερώσουν στην αρχή της διαδικασίας εξέτασης για τον τρόπο που επιθυμούν να εξεταστούν (γραπτά ή προφορικά), εφόσον υπάρχει σχετική οδηγία στη γνωμάτευση.

8. Οι ΦμεΑ που έχουν δικαίωμα προφορικής εξέτασης οφείλουν να προσκομίσουν κατά την εγγραφή τους στη Γραμματεία του Τμήματος έγκυρη σχετική γνωμάτευση από τον αρμόδιο δημόσιο φορέα. Επίσης, οφείλουν να έχουν μαζί τους κατά την εξέταση φωτοτυπία της γνωμάτευσης αυτής. Αν δεν επιθυμούν να ασκήσουν το δικαίωμα της προφορικής εξέτασης, μπορούν να επιλέξουν να εξεταστούν γραπτώς.
9. Οι ΦμεΑ που έχουν δικαίωμα προφορικής εξέτασης ενημερώνουν τον υπεύθυνο καθηγητή κατά την έναρξη της διαδικασίας εξέτασης. Ο καθηγητής δεν έχει δικαίωμα να αρνηθεί στο φοιτητή την προφορική εξέταση ούτε να τον παροτρύνει να εξεταστεί με διαφορετικό τρόπο. Οφείλει να σεβαστεί απόλυτα την απόφαση του φοιτητή.
10. Οι ΦμεΑ που έχουν δικαίωμα προφορικής εξέτασης λαμβάνουν τα ίδια θέματα με τους υπόλοιπους φοιτητές.
11. Στην περίπτωση εξέτασης φοιτητών με Δ.Ε.Π.-Υ. ή/και Ειδική Μαθησιακή Διαταραχή, διαβάζονται αργά και καθαρά οι εκφωνήσεις των θεμάτων. Ο φοιτητής μπορεί να απαντήσει στις ερωτήσεις με όποια σειρά επιθυμεί.
12. Οι ΦμεΑ που εξετάζονται προφορικά χρήζουν βοήθειας ως προς την ανάγνωση και κατανόηση των ερωτήσεων αλλά όχι μείωσης των απαιτήσεων του διδάσκοντα ως προς την πληρότητα και ορθότητα των απαντήσεων ούτε άλλης βοήθειας πέραν των προαναφερομένων.
13. Στην περίπτωση προφορικής εξέτασης ατόμου με τραυλισμό, είναι σημαντικό ο καθηγητής να επιδεικνύει υπομονή, να μην πιέζει με κανέναν λεκτικό ή μη λεκτικό τρόπο τον φοιτητή να ολοκληρώσει γρήγορα την απάντησή του και να μην ολοκληρώνει ο ίδιος αυτό που υποθέτει ότι θέλει να πει ο φοιτητής. Τα άτομα με τραυλισμό βιώνουν υπερβολικό άγχος κατά τη λεκτική επικοινωνία και είναι σημαντικό να αντιμετωπίζονται με υποστηρικτικό τρόπο, ιδιαίτερα κατά την εκ φύσεως αγχωτική διαδικασία της προφορικής εξέτασης. Ο καθηγητής δεν πρέπει να σχολιάζει με κανέναν τρόπο την εκφορά του λόγου του φοιτητή ούτε να κάνει οποιαδήποτε σχετική παραίνεση. Οφείλει απλώς να περιμένει υπομονετικά το φοιτητή να ολοκληρώσει τις απαντήσεις του.
14. Οι φοιτητές με Δ.Ε.Π.-Υ. ή/και Ειδική Μαθησιακή Διαταραχή (δυσλεξία, δυσγραφία, κλπ) αποτελούν μια κατηγορία φοιτητών οι οποίοι δυσκολεύονται στην παρατεταμένη συγκέντρωση της προσοχής τους όταν απαιτείται πνευματική προσπάθεια. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να εξετάζονται στις αίθουσες με τον μικρότερο δυνατό αριθμό φοιτητών και διασπαστικών ερεθισμάτων (π.χ. θόρυβος, πολύ φως, πολλά παράθυρα). Είναι σημαντικό να παροτρύνονται να κάθονται στις μπροστινές θέσεις της αίθουσας, μακριά από πόρτες και παράθυρα. Δεδομένου ότι οι παραπάνω φοιτητές έχουν δυσκολίες στη διαχείριση του χρόνου, είναι σημαντική η ενημέρωσή τους από τους επιτηρητές για τον υπολειπόμενο χρόνο εξέτασης κάθε μισή ώρα περίπου. Επίσης, δεδομένου ότι οι παραπάνω φοιτητές έχουν αυξημένες ανάγκες εκτόνωσης της κινητικότητάς τους, διαφορετικά αντιμετωπίζουν ακόμα μεγαλύτερη διάσπαση προσοχής, είναι σημαντικό να τους επιτρέπεται να σηκωθούν από τη θέση τους και να κινηθούν για λίγα λεπτά μέσα στην αίθουσα εάν το επιθυμούν. Στην περίπτωση κατά την οποία ένας φοιτητής επιλέξει να εξεταστεί γραπτώς, τότε μπορεί να σημειώσει στην κόλλα του ότι έχει δικαίωμα για προφορική εξέταση. Ο επόπτης οφείλει να το επιβεβαιώσει με μονογραφή, εφόσον ελέγξει τη σχετική γνωμάτευση. Στην περίπτωση αυτή, δεν λαμβάνονται υπόψη τα ορθογραφικά, γραμματικά ή συντακτικά λάθη και η πιθανή ακαταστασία του γραπτού κατά την αξιολόγησή του. Το γραπτό αξιολογείται με επιείκεια ως προς τη διατύπωση του γραπτού λόγου και δίνεται έμφαση στα στοιχεία της απάντησης που τεκμηριώνουν ή μη και την αντίστοιχη γνώση

που επιχειρεί να αξιολογήσει η εκάστοτε ερώτηση. Είναι επίσης σημαντικό να ερωτάται ο φοιτητής, εάν επιθυμεί να του διαβάσει ο καθηγητής μεγαλοφώνως τις εκφωνήσεις των ερωτήσεων, καθώς συχνά οι φοιτητές αυτοί μπορεί να παραλείψουν λέξεις ή και ολόκληρες σειρές κατά τη σιωπηρή ανάγνωση, με αποτέλεσμα την ελλιπή κατανόηση των εκφωνήσεων. Ως εκ τούτου, ενδέχεται να μην απαντήσουν σωστά, όχι επειδή δεν γνωρίζουν την απάντηση, αλλά επειδή δεν διάβασαν σωστά την ερώτηση. Εάν κατά τη διάρκεια της εξέτασης οι επιτηρητές παρατηρήσουν παρατεταμένη διάσπαση προσοχής του φοιτητή, ενδείκνυται να επιχειρούν να επαναφέρουν διακριτικά την προσοχή στο γραπτό του (π.χ. με ένα ελαφρύ άγγιγμα στον ώμο ή ένα νεύμα). Οι φοιτητές, λόγω της ελλειμματικής προσοχής τους, ενδέχεται να ξεχάσουν να απαντήσουν σε κάποια ερώτηση. Για τους φοιτητές με Δ.Ε.Π.-Υ. ή/και Ειδική Μαθησιακή Διαταραχή που εξετάζονται προφορικά, ισχύουν οι παραπάνω οδηγίες για τη διεξαγωγή προφορικής εξέτασης.

15. Οι φοιτητές με αναπηρία στα άνω άκρα δικαιούνται βοηθό γραφής, ο οποίος θα πρέπει να έχει ζητηθεί εκ των προτέρων από το Σύμβουλο Καθηγητή. Οι βοηθοί γραφής είναι εθελοντές, οι οποίοι αναλαμβάνουν κατά τη διάρκεια της εξέτασης να απαντούν γραπτά τις ερωτήσεις ύστερα από υπαγόρευση του ΦμεΑ. Αν είναι φοιτητές, μπορεί είτε να προέρχονται από διαφορετικό Τμήμα από εκείνο του ΦμεΑ ή να φοιτούν στο ίδιο Τμήμα, αλλά σε μικρότερο έτος. Σε αυτή την περίπτωση, η μεταγραφή γίνεται κατά λέξη, παρουσία επιτηρητή.
16. Σε περίπτωση ΦμεΑ με μερική απώλεια όρασης, τα θέματα των γραπτών εξετάσεων δίνονται στον φοιτητή σε κατάλληλη μορφή (ποσοστιαία μεγέθυνση των γραμμάτων) και, εάν το επιθυμεί, ο καθηγητής του διαβάζει μεγαλοφώνως τα θέματα, όσες φορές χρειαστεί.
17. Σε περίπτωση ολικής απώλειας όρασης και, μέχρι να καταστεί δυνατή η διεξαγωγή των εξετάσεων σε γραφή Braille, προτείνεται είτε η προφορική εξέταση είτε η χρήση βοηθού γραφής.
18. Οι κωφοί ή βαρήκοοι φοιτητές δύναται να εξετάζονται προφορικά με τη βοήθεια επίσημου διερμηνέα, κατόπιν αιτήματός τους στο Σύμβουλο Καθηγητή, ο οποίος γνωστοποιεί την ανάγκη αυτή στη Διεύθυνση Φοιτητικής Μέριμνας.

Άρθρο 16. - Βαθμολογία μαθημάτων – Βελτίωση βαθμολογίας

1. Η βαθμολογία σε όλα τα μαθήματα εκφράζεται με την αριθμητική κλίμακα μηδέν έως δέκα (0–10), με βάση επιτυχίας το βαθμό πέντε (5). Ο υπολογισμός του βαθμού διπλώματος γίνεται με βάση τις πιστωτικές μονάδες χωρίς να λαμβάνονται υπόψη η πρακτική άσκηση και τα προαιρετικά μαθήματα. Οι βαθμοί υπολογίζονται και καταχωρούνται με προσέγγιση ενός δεκαδικού της ακεραίας μονάδας.
2. Η εκ παραδρομής καταχώρηση μη ορθής βαθμολογίας σε κάποιον φοιτητή διορθώνεται από τον διδάσκοντα κατόπιν εισήγησής του προς τη Γραμματεία του Τμήματος. Άλλου είδους αναβαθμολόγηση δεν είναι δυνατή.
3. Αν ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές στη Θεωρία ή στο Εργαστήριο ενός μαθήματος, και υπό την προϋπόθεση ότι οι εξετάσεις στις οποίες απέτυχε διενεργήθηκαν από τον ίδιο διδάσκοντα, μπορεί να υποβάλλει αίτηση στην Κοσμητεία προκειμένου να εξετασθεί στο μάθημα από τριμελή επιτροπή καθηγητών της Σχολής, μια φορά για κάθε μάθημα. Ο Κοσμήτορας, με απόφασή του, ορίζει ως μέλη της επιτροπής, καθηγητές της Σχολής, που έχουν ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, η δε εξέταση διενεργείται στην επόμενη εξεταστική περίοδο κατά την οποία ο φοιτητής δικαιούται να εξετασθεί στο μάθημα. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής συνεχίζει τη φοίτησή του έχοντας την υποχρέωση επιτυχούς εξέτασης του μαθήματος με τον εκάστοτε διδάσκοντα του μαθήματος. Αν για οποιονδήποτε λόγο προκύψουν ενστάσεις φοιτητών που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με αυτό το πλαίσιο, οι φοιτητές απευθύνονται με βάση τις κείμενες διατάξεις

και το ιστορικό της κάθε υπόθεσης προς τη Συνέλευση του Τμήματος και σε ειδικές δε περιπτώσεις προς την Κοσμητεία της Σχολής.

4. Ο βαθμός που απονέμεται σε μάθημα το οποίο περιλαμβάνει θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος δεν διαχωρίζεται. Για τα μαθήματα αυτά, ο φοιτητής θεωρείται προακτέος εφόσον συγκέντρωσε πέντε (5) τουλάχιστον μονάδες στον τελικό βαθμό, όπως προκύπτει από τις επιμέρους επιτευχθείσες βαθμολογίες με τη βαρύτητα που ορίζεται από τον υπεύθυνο διδάσκοντα στο περίγραμμα του μαθήματος.
5. Εξέταση για βελτίωση βαθμού επιτρέπεται, μετά από σχετική αίτηση του φοιτητή στη Γραμματεία, κατά την εξεταστική του Σεπτεμβρίου και αφορά στο βαθμό που επετεύχθη κατά τις δύο τελευταίες εξεταστικές περιόδους. Στις περιπτώσεις αυτές, οι φοιτητές εξετάζονται κατά τις εξεταστικές περιόδους στις οποίες διεξάγονται οι εξετάσεις του συγκεκριμένου μαθήματος και όχι κατ' εξαίρεση. Επίσης, πριν την ολοκλήρωση των απαιτήσεων για τη λήψη του διπλώματος, επιτρέπεται μια φορά κατά μάθημα η επανεξέταση για τη βελτίωση της βαθμολογίας σε πέντε κατά μέγιστο μαθήματα επιλογής του φοιτητή ύστερα από αίτησή του στη Γραμματεία του Τμήματος. Η αίτηση εξέτασης υποβάλλεται από το φοιτητή 15 μέρες τουλάχιστον πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου. Σε περίπτωση μη βελτίωσης της βαθμολογίας διατηρείται ο βαθμός της αρχικής αξιολόγησης.
6. Βαθμοί εργαστηρίου, προόδου και εξετάσεων:
 - 6.1. Για τα θεωρητικά μαθήματα ή τα θεωρητικά μέρη μικτών μαθημάτων, η βαθμολογία καθορίζεται από το διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του (σύμφωνα με τον τρέχοντα οδηγό σπουδών) γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις ή/και να στηριχθεί σε εργασίες, ενώ σε κάθε περίπτωση απαιτείται σύστημα ενδιάμεσης αξιολόγησης. Η τελική βαθμολογία του φοιτητή διαμορφώνεται από την επίδοσή του στις ενδιάμεσες αξιολογήσεις και την τελική αξιολόγηση του εξαμήνου. Οι ενδιάμεσες αξιολογήσεις μπορούν να αφορούν ατομικές ή συλλογικές εργασίες που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, ασκήσεις, γραπτές εξετάσεις, καθώς και τη γενικότερη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία κάθε μαθήματος. Η συμμετοχή των ενδιάμεσων αξιολογήσεων στον τελικό βαθμό καθορίζεται από το διδάσκοντα.
 - 6.2. Για ένα αμιγώς θεωρητικό ή αμιγώς εργαστηριακό μάθημα ή το θεωρητικό μέρος μικτού μαθήματος ή το εργαστηριακό μέρος μικτού μαθήματος, ο φοιτητής θεωρείται επιτυχών όταν συγκεντρώσει πέντε (5,0) τουλάχιστον μονάδες με έναν από τους προβλεπόμενους τρόπους:
 - 6.2.1. Για την επιτυχή παρακολούθηση εργαστηριακού μαθήματος ή του εργαστηριακού μέρους μικτού μαθήματος, ο φοιτητής απαιτείται να έχει διεξάγει με επιτυχία τουλάχιστον το 75% των ασκήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.
 - 6.2.2. Ο βαθμός του εργαστηριακού μαθήματος ή του εργαστηριακού μέρους μικτού μαθήματος είναι ανάλογα με τη φύση του εργαστηρίου και την κρίση του διδάσκοντα ο μέσος όρος όλων των επιμέρους βαθμών των ασκήσεων, που ο φοιτητής έχει διεξάγει με επιτυχία ή οι βαθμοί σε εξετάσεις που διεξάγονται τμηματικά ή τελικά σε όλη την ύλη του εργαστηρίου ή συνδυασμός των δύο παραπάνω.
 - 6.2.3. Στην περίπτωση μικτού μαθήματος, ο τελικός βαθμός προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος της επίδοσης του φοιτητή στο εργαστηριακό και το θεωρητικό μέρος του μαθήματος, σύμφωνα με τον τρέχοντα οδηγό σπουδών ή διαφορετικά καθορίζεται κατά την κρίση του διδάσκοντα στην αρχή του εξαμήνου και ανακοινώνεται στους φοιτητές στην ηλεκτρονική πλατφόρμα υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας του μαθήματος.
7. Ο βαθμός των φοιτητών που προέρχονται από κατάταξη εξάγεται ως εξής: το Τμήμα με απόφαση της

Συνέλευσής του και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις απαλλάσσει τους κατατασσόμενους από μαθήματα ή εργαστήρια που έχουν εξετασθεί με επιτυχία στη Σχολή ή το Τμήμα προέλευσης, και καθορίζει τα μαθήματα και εργαστήρια προηγούμενων εξαμήνων, στα οποία οι κατατασσόμενοι οφείλουν να εξεταστούν, εφόσον στη Σχολή ή το Τμήμα προέλευσης δεν τα διδάχθηκαν ή δεν ασκήθηκαν επαρκώς σε αυτά, ανεξάρτητα από το εξάμηνο που έγινε η κατάταξη. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αναλόγως και σε περίπτωση που ο φοιτητής δεν προέρχεται από κατάταξη, αλλά έχει διδαχθεί μαθήματα ή ασκήσεις σε άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ, στο οποίο έχει προηγουμένως φοιτήσει. Τα μαθήματα από τα οποία οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται, στον υπολογισμό του βαθμού διπλώματος συμμετέχουν με βαθμολογία ίδια με το μέσο όρο των υπολοίπων μαθημάτων και λαμβανομένου υπόψη τη στάθμιση των διδακτικών μονάδων τους.

8. Σε περίπτωση τεκμηριωμένης υπόνοιας αντιγραφής, λογοκλοπής ή άλλου τρόπου φαλκίδευσης του αποτελέσματος των εξετάσεων, δεν ανακοινώνεται βαθμολογία και, ανεξαρτήτως της τυχόν επιβολής πειθαρχικών ποινών, ο φοιτητής παραπέμπεται σε επαναληπτική εξέταση με τρόπο και σε χρόνο που θα καθορισθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 17. - Διπλωματική Εργασία

1. Η διπλωματική εργασία αποτελεί προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου του Τμήματος Γεωπονίας, πραγματοποιείται στο 10ο εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με 30 μονάδες ECTS.
2. Το θέμα της διπλωματικής εργασίας θα αφορά υψηλού επιπέδου βασική ή εφαρμοσμένη έρευνα και πρέπει να έχει άμεση σχέση με το ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος.
3. Επιβλέπων της διπλωματικής είναι μέλος ΔΕΠ με ειδίκευση και σχετική εμπειρία στο θέμα μελέτης. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύνανται να αναλαμβάνουν την επίβλεψη διπλωματικών μέλη άλλων κατηγοριών διδακτικού προσωπικού, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
4. Τα μέλη ΔΕΠ ή εντεταλμένοι διδασκαλίας του Τμήματος εισηγούνται μετά από κάθε εξεταστική περίοδο αριθμό θεμάτων διπλωματικών εργασιών που επιθυμούν να επιβλέψουν, τα οποία ανακοινώνονται εγκαίρως προς τους φοιτητές για επιλογή θέματος. Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος φροντίζει να ανακοινώνεται μετά από κάθε εξεταστική επαρκής αριθμός θεμάτων, ώστε οι φοιτητές να έχουν τη δυνατότητα επιλογής.
5. Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές, μετά από συνεννόηση με τον εισηγητή του θέματος, ζητούν την ανάληψη συγκεκριμένου θέματος, συμπληρώνοντας Πρότυπη Φόρμα Περιληπτικού Πλάνου Υποβολής προς έγκριση από τον Διευθυντή του Τομέα και τη Συνέλευση του Τμήματος.
6. Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας γίνεται ατομικά από τον κάθε φοιτητή ή, αν το απαιτεί η φύση του θέματος και κατ' εξαίρεση, από ομάδα το πολύ δύο (2) φοιτητών, υπό την προϋπόθεση ότι είναι διακριτή η ατομική εργασία και συμβολή και των δύο φοιτητών, τόσο κατά την εκπόνηση, όσο και κατά την παρουσίαση της εργασίας.
7. Ο τυπικός χρόνος ολοκλήρωσης της διπλωματικής εργασίας είναι ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Ο χρόνος ολοκλήρωσης μπορεί να παραταθεί κατά ένα εξάμηνο με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα του φοιτητή, ο χρόνος ολοκλήρωσης της εργασίας μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη εξάμηνο. Μετά το πέρας των τριών (3) εξαμήνων ο φοιτητής θα πρέπει να καταθέσει εκ νέου αίτηση ανάληψης διπλωματικής εργασίας.
8. Οι φοιτητές με αίτησή τους προς το Τμήμα μπορούν να αιτηθούν το πολύ μία φορά την αλλαγή θέματος

διπλωματικής εργασίας ή και επιβλέποντος.

9. Μετά την ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας, ο Τομέας ορίζει Τριμελή Επιτροπή από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή εντεταλμένους διδασκαλίας για την αξιολόγησή της. Σε περίπτωση έλλειψης μελών ΔΕΠ ή εντεταλμένων διδασκαλίας συναφούς ειδικότητας στο Τμήμα, η Τριμελής Επιτροπή συμπληρώνεται από μέλη ΔΕΠ της οικείας ή άλλης Σχολής, ή και μέλη ΔΕΠ άλλων Ιδρυμάτων, που έχουν συνάφεια με το αντικείμενο. Σε κάθε περίπτωση, στην Επιτροπή συμμετέχει τουλάχιστον ένα Μέλος ΔΕΠ του Τμήματος.
10. Ο φοιτητής υποβάλλει στη Γραμματεία την διπλωματική εργασία σε ηλεκτρονική μορφή. Η τελική υποβολή της διπλωματικής εργασίας γίνεται το αργότερο δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία εξέτασης που ορίζει το Τμήμα.
11. Προβλέπεται για τις διπλωματικές εργασίες η χρήση του ειδικού λογισμικού ανίχνευσης και αποτύπωσης του ποσοστού ταύτισης ακαδημαϊκών εργασιών με το περιεχόμενο άλλων πηγών από βάση δεδομένων του. Ο έλεγχος μέσω του ειδικού λογισμικού πρέπει να έχει προηγηθεί της εξέτασης της εργασίας. Με τον έλεγχο αυτό προκύπτει μία αναφορά αυθεντικότητας (Originality Report) στην οποία αναφέρεται το ποσοστό ταύτισης. Η τελική κρίση όσον αφορά στην αξιολόγηση της αναφοράς γίνεται από το διδάσκοντα. Σε περίπτωση που μέσω αυτής της διαδικασίας επαληθευθεί η αυθεντικότητα και η πρωτοτυπία της εργασίας, εγκρίνεται από τον επιβλέποντα η παρουσίασή της ενώπιον της Τριμελούς Επιτροπής.
12. Οι παρουσιάσεις των διπλωματικών εργασιών δύνανται να οργανώνονται από το Τμήμα ομαδικά σε καθορισμένες ημερομηνίες τουλάχιστον 4 φορές ετησίως, και μπορούν να τις παρακολουθήσουν όλα τα μέλη εκπαιδευτικού προσωπικού, οι φοιτητές και οι επισκέπτες. Η παρουσίαση των διπλωματικών εργασιών δύναται να πραγματοποιείται και με σύγχρονα εποπτικά εργαλεία π.χ. μέσω τηλεσυνεργασίας του eclass, αρκεί να δημοσιοποιείται ο σύνδεσμος παρουσίασης των εργασιών στο eclass ή και στον ιστότοπο του Τμήματος, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια κατά τη διαδικασία εξέτασης της διπλωματικής εργασίας.
13. Τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής παρακολουθούν την παρουσίαση της εργασίας και υποβάλλουν ερωτήσεις, ώστε να διαμορφώσουν άποψη για την ορθότητα και την πληρότητα της προσέγγισης που ακολουθήθηκε και της λύσης που δόθηκε στο πρόβλημα καθώς και για το βαθμό συμμετοχής καθενός από τους συμμετέχοντες στην εκπόνηση της εργασίας φοιτητές, σε περίπτωση που είναι περισσότεροι του ενός. Η επιτροπή αξιολογεί τη διπλωματική εργασία στη βάση α) της επιμέλειας, δομής και αρτιότητας του κειμένου της, β) της ποσοτικής και ποιοτικής επίτευξης των στόχων της, γ) της ικανότητας σύνθεσης και ανάλυσης πρωτοβουλιών του φοιτητή και δ) της προφορικής παρουσίασης και των απαντήσεων του φοιτητή.
14. Τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής κρίνουν και βαθμολογούν ανεξάρτητα κατά την εκτίμησή τους. Ο βαθμός της διπλωματικής εργασίας προκύπτει από το μέσο όρο της βαθμολογίας των μελών της Επιτροπής με κατώτερο βαθμό επιτυχίας 5 (πέντε). Ο επιβλέπων καθηγητής υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματος το πρακτικό εξέτασης με τη βαθμολογία των μελών.
15. Αν μια διπλωματική εργασία κριθεί ελλιπής, αναπέμπεται για συμπληρωματική επεξεργασία. Στην περίπτωση αυτή η παρουσίαση λαμβάνει χώρα σε ημερομηνία που υποδεικνύει η Τριμελής Επιτροπή, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τους 3 μήνες, μετά από συνεννόηση με το φοιτητή, οπότε επαναλαμβάνεται η διαδικασία εξέτασης, όπως ορίζεται στις ανωτέρω παραγράφους.
16. Στην περίπτωση που τα επιστημονικά αποτελέσματα της εργασίας κατοχυρώνονται με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, εφαρμόζεται η κείμενη νομοθεσία ως προς τους κατόχους των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτό. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί αποδεδειγμένη λογοκλοπή, το θέμα παραπέμπεται στη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία αφού εξετάσει το θέμα δύναται να το παραπέμψει

στην Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου.

17. Όλες οι ολοκληρωμένες εργασίες κατατίθενται υποχρεωτικά στο Ιδρυματικό Αποθετήριο του Πανεπιστημίου σύμφωνα με την πολιτική Ιδρυματικού Αποθετηρίου του ΕΛΜΕΠΑ, η οποία εγκρίνεται από τη Σύγκλητο. Η κατάθεση των εργασιών από τους φοιτητές είναι υποχρεωτική και ελέγχεται από τη Γραμματεία του Τμήματος.
18. Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει το λογότυπο που τοποθετείται στο εξώφυλλο της πτυχιακής εργασίας και επίσης ορίζει το πρότυπο, σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου επεξεργασίας κειμένου, που θα πρέπει να ακολουθείται για τη συγγραφή. Παράλληλα, εγκρίνει κείμενο με οδηγίες για τη σύνταξη της πτυχιακής, το οποίο αναρτάται στη διαδικτυακή πλατφόρμα του Τμήματος.

Άρθρο 18. - Πρακτική Άσκηση

1. Η πρακτική άσκηση αποτελεί σημαντική εκπαιδευτική διαδικασία του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Γεωπονίας, είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές και πιστώνεται με 20 ECTS. Περιλαμβάνει συνολικά τέσσερις μήνες άσκησης που πραγματοποιείται είτε σε δύο δίμηνα, μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων του 6ου και 8ου εξαμήνου, είτε μετά το 9ο εξάμηνο.
2. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι φοιτητές που βρίσκονται τουλάχιστον στο 6ο εξάμηνο σπουδών και έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία τουλάχιστον τα 2/3 των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών μέχρι το εξάμηνο φοίτησης.
3. Πραγματοποιείται σε επιλεγμένες από το Τμήμα ιδιωτικές επιχειρήσεις και οργανισμούς του δημοσίου τομέα που δραστηριοποιούνται σε κλάδους συναφείς με τα γνωστικά αντικείμενα της γεωπονικής επιστήμης και διαθέτουν το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό για την επίβλεψη των φοιτητών καθώς και στα ερευνητικά εργαστήρια του Τμήματος.
4. Οι ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών ορίζονται στον Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου, ο οποίος εγκρίνεται και αναθεωρείται από τη Σύγκλητο.

Άρθρο 19. - Δικαιώματα και υποχρεώσεις εξερχόμενων φοιτητών Erasmus

1. Οι εξερχόμενοι φοιτητές ERASMUS, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου απουσίας τους στο εξωτερικό, δεν υποχρεούνται σε υποβολή δηλώσεων μαθημάτων. Δεν δικαιούνται, επίσης, να συμμετάσχουν στις εξετάσεις μαθημάτων (χειμερινή ή εαρινή εξεταστική περίοδος) του Προγράμματος Σπουδών που διδάσκονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου απουσίας τους. Δικαιούνται, ωστόσο, να εξεταστούν σε μαθήματα προγενέστερων εξαμήνων εφόσον τα έχουν δηλώσει στο παρελθόν.
2. Για την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων φοιτητών σχετικά με το Πρόγραμμα ERASMUS λειτουργεί διαδικτυακός τόπος μέσω της ιστοσελίδας του Πανεπιστημίου και του Γραφείου Διεθνών Σχέσεων: <https://iro.hmu.gr/>

Άρθρο 20. - Ολοκλήρωση σπουδών - Βαθμός και χαρακτηρισμός διπλώματος

1. Για τη λήψη του πτυχίου ο φοιτητής θα πρέπει αθροιστικά να έχει:
 - εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των μαθημάτων (υποχρεωτικών ή υποχρεωτικών κατ' επιλογήν,

επιλογής),

- ολοκληρώσει επιτυχώς την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας και την πρακτική άσκηση,
 - συμπληρώσει τον προβλεπόμενο αριθμό Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) ήτοι τουλάχιστον 300 πλέον 20 ECTS από την πρακτική άσκηση,
 - ικανοποιήσει τυχόν επιπλέον προϋποθέσεις που έχουν καθορισθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος.
2. Τα μαθήματα βαθμολογούνται στην αριθμητική κλίμακα του 10 (0 έως 10) με ακρίβεια δεκάτου της μονάδας (ένα δεκαδικό ψηφίο).
3. Ο τελικός βαθμός του πτυχίου ισούται με το πηλίκο του αθροίσματος των γινομένων βαθμών μαθημάτων και διπλωματικής εργασίας επί Πιστωτικών Μονάδων [βαθμός μαθήματος x πιστωτικές μονάδες (ECTS) μαθήματος + βαθμός διπλωματικής εργασίας x πιστωτικές μονάδες (ECTS) εργασίας] προς το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS):

$$B = \frac{B_1 \cdot ECTS_1 + B_2 \cdot ECTS_2 + \dots + B_v \cdot ECTS_v + B_8 \cdot ECTS_8}{\sum_{i=1}^v ECTS_i + ECTS_8}$$

όπου B₁ είναι ο βαθμός του πρώτου μαθήματος και ECTS₁ οι πιστωτικές μονάδες που του αντιστοιχούν, B₂ είναι ο βαθμός του δεύτερου μαθήματος και ECTS₂ οι πιστωτικές του μονάδες κ.ο.κ. με B_v να είναι ο βαθμός του v-οστού μαθήματος και ECTS_v οι πιστωτικές μονάδες που του αντιστοιχούν και v το πλήθος των μαθημάτων που έχει ολοκληρώσει επιτυχώς ο φοιτητής. B₈ είναι ο βαθμός της διπλωματικής εργασίας και ECTS₈ είναι οι πιστωτικές μονάδες που αντιστοιχούν σε αυτήν.

4. Ο τελικός βαθμός του πτυχίου υπολογίζεται με ακρίβεια εκατοστού (δύο δεκαδικά ψηφία).
5. Ως ημερομηνία αποφοίτησης αναγράφεται η ημερομηνία της τελευταίας ακαδημαϊκής υποχρέωσης του/της φοιτητή/φοιτήτριας.
6. Ο χαρακτηρισμός του βαθμού του πτυχίου των αποφοίτων του Τμήματος καθορίζεται με ακρίβεια δύο δεκαδικών της ακεραίας μονάδας ως εξής:
- από 5,00 - 6,49 «Καλώς»
 - από 6,50 - 8,49 «Λίαν καλώς»
 - από 8,50 - 10,00 «Άριστα».
7. Τα μαθήματα που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου ορίζονται στο τρέχον Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος. Επιπλέον μαθήματα στα οποία έχει ενδεχομένως επιτύχει ο φοιτητής, θεωρούνται προαιρετικά και συμμετέχουν κανονικά στο βαθμό πτυχίου. Επίσης, τα μαθήματα αυτά αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος με το βαθμό και τις πιστωτικές μονάδες τους. Στα μαθήματα που συμμετέχουν στον βαθμό πτυχίου περιλαμβάνεται και η διπλωματική εργασία με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων που ορίζεται στον Κανονισμό σπουδών του Τμήματος, αλλά όχι η πρακτική άσκηση. Ο φοιτητής ανακηρύσσεται πτυχιούχος αφότου συμπληρωθούν όλες οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη λήψη του πτυχίου.

Άρθρο 21. - Διαδικασία Απονομής Τίτλου Σπουδών

1. Στους αποφοίτους του Τμήματος απονέμεται Πτυχίο.
2. Προκειμένου να ενταχθούν στη διαδικασία απονομής πτυχίου, οι φοιτητές οφείλουν να καταθέσουν σχετική αίτηση προς τη Γραμματεία του Τμήματος, ενώ για τη συμμετοχή τους στην Τελετή Καθομολόγησης,

οφείλουν να έχουν προσκομίσει στη Γραμματεία του Τμήματος:

- βεβαίωση από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, όπου θα αναφέρεται ότι δεν υπάρχει καμία οφειλή σε συγγράμματα της Βιβλιοθήκης και ότι έχει αναρτηθεί ηλεκτρονικά στο Ιδρυματικό Αποθετήριο η διπλωματική εργασία τους,
 - την κάρτα σίτισής τους, εφόσον διαθέτουν,
 - το Ακαδημαϊκό Βιβλιάριο Υγείας τους, εφόσον διαθέτουν,
 - την Ακαδημαϊκή Ταυτότητά τους, αν έχει εκδοθεί,
 - Οποιοδήποτε άλλο υλικό έχουν χρεωθεί από το Τμήμα.
3. Με την ολοκλήρωση των απαιτούμενων διαδικασιών εκδίδεται από τη Γραμματεία του Τμήματος βεβαίωση επιτυχούς περάτωσης σπουδών, η οποία επέχει θέση αντιγράφου πτυχίου, ενώ η χορήγηση του τίτλου σπουδών απονέμεται μετά την Τελετή Καθομολόγησης. Η μορφή του πτυχίου είναι κοινή για όλα τα Τμήματα του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου.

Άρθρο 22. - Παράρτημα Διπλώματος

1. Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών εκδίδεται αυτόματα και δωρεάν το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) στην Ελληνική και Αγγλική Γλώσσα. Το Παράρτημα Διπλώματος αποτελεί συνοδευτικό και επεξηγηματικό έγγραφο, το οποίο δεν υποκαθιστά σε καμία περίπτωση τον επίσημο Τίτλο Σπουδών.
2. Η ημερομηνία έκδοσης του Παραρτήματος είναι σε κάθε περίπτωση μεταγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης της βεβαίωσης επιτυχούς περάτωσης σπουδών ή της απονομής του τίτλου σπουδών.

Άρθρο 23. - Καθομολόγηση - Τύπος Διπλώματος

1. Οι απόφοιτοι του Τμήματος, προκειμένου να παραλάβουν το πτυχίο, δίνουν την καθιερωμένη καθομολόγηση. Η καθομολόγηση δεν αποτελεί συστατικό στοιχείο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του πτυχίου.
2. Η καθομολόγηση γίνεται σε ειδική τελετή κατά μέγιστο τρεις (3) φορές το χρόνο μετά το πέρας των εξεταστικών περιόδων σε συγκεκριμένες περιόδους, παρουσία του Πρύτανη, Αντιπρυτάνεων, Κοσμητόρων και Προέδρων Τμημάτων.
3. Το πτυχίο χορηγείται και επί μεμβράνης (παπύρου).

Άρθρο 24. - Κατάταξη Αποφοίτων στο Τμήμα

1. Η διαδικασία κατάταξης πτυχιούχων ΑΕΙ, καθώς και το ποσοστό των κατατασσόμενων επί του αριθμού των εισακτέων στο Τμήμα ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία. Η επιλογή των υποψηφίων για κατάταξη γίνεται αποκλειστικά με κατατακτήριες εξετάσεις με θέματα ανάπτυξης σε τρία μαθήματα, τα οποία ορίζει με απόφασή της η Συνέλευση του Τμήματος. Η σειρά επιτυχίας των υποψηφίων καθορίζεται από το άθροισμα της βαθμολογίας όλων των εξεταζόμενων μαθημάτων. Η κατάταξη γίνεται κατά φθίνουσα σειρά βαθμολογίας, μέχρι να καλυφθεί το προβλεπόμενο ποσοστό. Υπέρβαση του ποσοστού των κατατάξεων δεν επιτρέπεται. Το εξάμηνο κατάταξης στο Τμήμα δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5^ο εξάμηνο. Η Συνέλευση του Τμήματος καθορίζει το ακριβές εξάμηνο εισαγωγής, τους σχετικούς όρους και τις προϋποθέσεις της

κατάταξης. Για τις θέσεις εισακτέων που μένουν κενές κατά τις κατατακτήριες εξετάσεις ισχύουν όσα ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

2. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι κατατασσόμενοι δύνανται να απαλλάσσονται κατά περίπτωση από την εξέταση μαθημάτων ή ασκήσεων του προγράμματος σπουδών του Τμήματος που διδάχθηκαν πλήρως στο Τμήμα ή στη Σχολή προέλευσης. Με την ίδια απόφαση, οι κατατασσόμενοι υποχρεούνται να εξεταστούν σε μαθήματα ή ασκήσεις, τα οποία σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών κρίνεται ότι δεν διδάχθηκαν πλήρως στο Τμήμα ή στη Σχολή προέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους, εφόσον τα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν σε μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

Άρθρο 25. - Κατάταξη Αποφοίτων Ι.Ε.Κ. στο ΕΛΜΕΠΑ

1. Απόφοιτοι των Ι.Ε.Κ., καθώς και του Μεταλυκειακού έτους Τάξης Μαθητείας, που ύστερα από επιτυχή εξέταση πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης κατέχουν Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων ή ισότιμο τίτλο, δύνανται να κατατάσσονται σε τμήματα του Πανεπιστημίου συναφούς ειδικότητας με αυτήν του ανωτέρω διπλώματος. Οι ως άνω κάτοχοι Διπλώματος Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, προ της εγγραφής τους στο Ι.Ε.Κ. πρέπει απαραίτητως να είναι και κάτοχοι Απολυτηρίου Λυκείου.
2. Με απόφαση της Συγκλήτου, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του κάθε Τμήματος, καθορίζονται:
 - α. τα διπλώματα επαγγελματικής ειδικότητας και εκπαίδευσης, τα οποία θεωρούνται συναφή με αυτά του προγράμματος σπουδών α' κύκλου του τμήματος υποδοχής για την κατάταξη των αποφοίτων Ι.Ε.Κ., καθώς και του Μεταλυκειακού έτους Τάξης Μαθητείας,
 - β. ο ανώτατος αριθμός αποφοίτων Ι.Ε.Κ. και Μεταλυκειακού έτους Τάξης Μαθητείας, που μπορούν να καταταχθούν ανά πρόγραμμα σπουδών α' κύκλου τμήματος ΑΕΙ, ο οποίος προσδιορίζεται σε ποσοστό επί του ετήσιου αριθμού των εισακτέων του κάθε Τμήματος, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5%. Αν ο αριθμός που προκύπτει, έχει δεκαδικά ψηφία, στρογγυλοποιείται προς τα πάνω ή προς τα κάτω προς την αμέσως πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Αν τα δεκαδικά ψηφία είναι ακριβώς το μισό της μονάδας, η στρογγυλοποίηση γίνεται προς τα πάνω προς την αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα.
3. Η επιλογή των υποψηφίων για κατάταξη αποφοίτων Ι.Ε.Κ. και Μεταλυκειακού έτους Τάξης Μαθητείας γίνεται αποκλειστικά με κατατακτήριες εξετάσεις, που διενεργούνται με την επιμέλεια του ΑΕΙ κατά τον ίδιο χρόνο και τόπο με τις κατατακτήριες εξετάσεις και αφορούν εξέταση με θέματα ανάπτυξης σε τρία (3) μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος υποδοχής. Στην επιλογή των υποψηφίων με εξετάσεις πρέπει να διασφαλίζονται η διαφάνεια και το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η σειρά επιτυχίας των υποψηφίων καθορίζεται από το άθροισμα της βαθμολογίας όλων των μαθημάτων που εξετάζονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η κατάταξη γίνεται κατά φθίνουσα σειρά βαθμολογίας μέχρι να καλυφθεί το προβλεπόμενο ποσοστό.
4. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος υποδοχής, οι υποψήφιοι που κατατάσσονται μπορούν να απαλλαγούν, ύστερα από αίτησή τους, της υποχρέωσης εγγραφής και παρακολούθησης της διδασκαλίας των μαθημάτων προγράμματος σπουδών, υποχρεωτικών και υποχρεωτικής ή ελεύθερης επιλογής, το περιεχόμενο των οποίων είχαν διδαχθεί πλήρως ή επαρκώς στην ειδικότητα Ι.Ε.Κ. ή Μεταλυκειακού έτους

Τάξης Μαθητείας προέλευσης, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να απαλλαγούν από την υποχρέωση εξέτασης σε αυτά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Σπουδών. Από την υποχρέωση εξέτασης εξαιρούνται τα μαθήματα, στα οποία εξετάσθηκαν για την κατάταξή τους.

Άρθρο 26. - Αναγνώριση Μαθημάτων

1. Οι φοιτητές που εισάγονται στο Τμήμα δύνανται να αναγνωρίσουν μαθήματα τα οποία έχουν αποδεδειγμένα διδαχθεί και εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσής τους σε Πανεπιστήμιο της ημεδαπής, εφόσον τα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν σε μαθήματα του Προγράμματος σπουδών του Τμήματος υποδοχής, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κανονισμό σπουδών του οικείου Τμήματος. Τα ανωτέρω ισχύουν ιδίως για τους φοιτητές που εισάγονται με το 10%, με κατατακτήριες εξετάσεις ή μετεγγράφονται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
2. Η αναγνώριση των μαθημάτων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, γίνεται άπαξ και πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και οι φοιτητές απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων ή των ασκήσεων του προγράμματος σπουδών του Τμήματος υποδοχής που διδάχθηκαν στο κατά τα ανωτέρω Τμήμα προέλευσης. Για τον σκοπό αυτό, ο φοιτητής υποβάλλει αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για όλα τα μαθήματα από τα οποία ζητά να απαλλαγεί. Ειδικότερα, ο φοιτητής υποβάλλει έγγραφη αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος υποδοχής μαζί με πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας επικυρωμένο από τη Γραμματεία του Τμήματος προέλευσης, συνοδευόμενο από την αναλυτική ύλη των μαθημάτων που έχει διδαχθεί και των εργαστηρίων στα οποία έχει ασκηθεί. Η αίτηση και τα συνημμένα δικαιολογητικά προωθούνται στον υπεύθυνο διδάσκοντα, ο οποίος εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος για την αναγνώριση ή μη των μαθημάτων ή και ασκήσεων στον αιτούντα φοιτητή.
3. Οι φοιτητές οι οποίοι μετακινήθηκαν για σπουδές σε Συνεργαζόμενα Ιδρύματα του εξωτερικού στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus, δύνανται να αναγνωρίσουν όλα τα μαθήματα από το Πανεπιστήμιο Υποδοχής, τα οποία έχουν δηλώσει και στα οποία έχουν εξεταστεί με επιτυχία, εφόσον η ύλη τους αντιστοιχεί στην ύλη μαθημάτων του Τμήματος.

Άρθρο 27. - Φιλοξενούμενοι Φοιτητές

1. Φοιτητές οι οποίοι προέρχονται από άλλα ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής, στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας, εγγράφονται ως φιλοξενούμενοι φοιτητές στο Τμήμα. Οι φιλοξενούμενοι φοιτητές έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν οι φοιτητές του Τμήματος για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους στο Τμήμα, σύμφωνα με το εκάστοτε εγκεκριμένο πρόγραμμα. Οι φιλοξενούμενοι φοιτητές δεν έχουν δικαίωμα κατάταξης στο Τμήμα ή απόκτησης τίτλου σπουδών από το Ίδρυμα, εκτός αν το πρόγραμμα συνεργασίας, στο πλαίσιο του οποίου διακινούνται, προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης κοινού τίτλου σπουδών από τα συνεργαζόμενα ΑΕΙ. Προκειμένου περί φοιτητών προερχομένων από ελληνικά ΑΕΙ, οι πιστωτικές μονάδες, ο χρόνος φοίτησης, η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων και η βαθμολογία τους στο Ίδρυμα λαμβάνονται υπόψη, μεταφέρονται και θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκαν στο ΑΕΙ προέλευσης, εφόσον τα μαθήματα αυτά περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας.
2. Το ΕΛΜΕΠΑ παρέχει τη δυνατότητα προσωρινής μετακίνησης σε αυτό ενός φοιτητή από άλλο ΑΕΙ της ημεδαπής, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το ένα ακαδημαϊκό έτος, υπό τους όρους του πρωτοκόλλου συνεργασίας που θα πρέπει να έχει συναφθεί μεταξύ των δύο ΑΕΙ, όπου θα καθορίζεται η

διαδικασία αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων και θα ρυθμίζονται τα λοιπά σχετικά θέματα.

3. Προκειμένου περί φοιτητών του ΕΛΜΕΠΑ που μετακινούνται σε ΑΕΙ της αλλοδαπής, οι όροι και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων που θα αποκτηθούν στο ξένο ΑΕΙ ορίζονται στο πρωτόκολλο συνεργασίας, που θα πρέπει να έχει συναφθεί μεταξύ των δύο Ιδρυμάτων. Στο ίδιο πρωτόκολλο ρυθμίζεται και η διατήρηση όσων φοιτητικών παροχών μπορούν να μεταφερθούν στο ίδρυμα υποδοχής της αλλοδαπής.

Άρθρο 28. - Διδακτικά Συγγράμματα – Σημειώσεις

1. Σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, οι προπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται να επιλέγουν και να προμηθεύονται δωρεάν αριθμό διδακτικών συγγραμμάτων ίσο με τον συνολικό αριθμό των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του διπλώματος.
2. Διδακτικό σύγγραμμα θεωρείται κάθε έντυπο ή ηλεκτρονικό βιβλίο, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών βιβλίων ελεύθερης πρόσβασης και των έντυπων ή ηλεκτρονικών ακαδημαϊκών σημειώσεων, ύστερα από την κατ' έτος έγκρισή τους από τις Συνελεύσεις των Τμημάτων, το οποίο ανταποκρίνεται κατά τρόπο ολοκληρωμένο στο γνωστικό αντικείμενο ενός μαθήματος και καλύπτει ολόκληρο ή το μεγαλύτερο μέρος της ύλης και του περιεχομένου του, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών.
3. Ο κατάλογος των διδακτικών συγγραμμάτων περιλαμβάνει για κάθε υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο μάθημα τουλάχιστον ένα από τα δηλωθέντα στο Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα διδακτικά συγγράμματα, και συντάσσεται ετησίως ύστερα από εισηγήσεις των οικείων διδασκόντων ή υπευθύνων, αλλά και των λοιπών Μελών ΔΕΠ με συναφές γνωστικό αντικείμενο.

Άρθρο 29. - Αξιολόγηση Διδακτικού Έργου από Φοιτητές

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου από τους φοιτητές στηρίζεται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, στην ανώνυμη συμπλήρωση ερωτηματολογίου για κάθε μάθημα που διδάχθηκε, σε κάθε εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους. Η αξιολόγηση συντονίζεται από την Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του Τμήματος, εποπτεύεται από τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος και πραγματοποιείται σύμφωνα με τους τύπους και τη διαδικασία που ορίζει η ΕΘΑΑΕ για τα ΑΕΙ. Η διαδικασία της συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου από τους φοιτητές έχει ως εξής:

- Ο συντονισμός και η παρακολούθηση όλων των σχετικών με την υλοποίηση της αξιολόγησης ενεργειών, καθώς και όλη η διαδικασία διανομής και επεξεργασίας του ερωτηματολογίου, γίνεται από την ΟΜ.Ε.Α. υπό την γενική εποπτεία του Προέδρου του Τμήματος. Τα μέλη της ΟΜ.Ε.Α. προτείνονται από τη Συνέλευση του οικείου Τμήματος. Η ΟΜ.Ε.Α. έχει την ευθύνη να ενημερώνει έγκαιρα και γραπτώς για τυχόν καθυστερήσεις ή δυσλειτουργίες τον Πρόεδρο του Τμήματος και την Κοσμητεία της Σχολής.
- Τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα κάθε Τμήματος διαβιβάζονται με ευθύνη της ΟΜ.Ε.Α. προς τους Διευθυντές των Τομέων, τον Πρόεδρο του Τμήματος, την Κοσμητεία της οικείας Σχολής, και τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος, για αξιοποίηση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- Μετά το τέλος της εξεταστικής περιόδου κάθε εξαμήνου, και με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος, κάθε διδάσκων λαμβάνει γνώση των αναλυτικών αποτελεσμάτων που αφορούν το μάθημά του.
- Η επεξεργασία και η αρχειοθέτηση των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων γίνεται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Ιδρύματος, κατά την κείμενη νομοθεσία, με υπευθυνότητα, διακριτικότητα και εχεμύθεια, όσον

αφορά τα επί μέρους στοιχεία.

Άρθρο 30. - Αξιολόγηση Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

1. Η εσωτερική αξιολόγηση – αυτό-αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του ΠΠΣ συνίσταται στη συστηματική αποτίμηση και καταγραφή του διδακτικού, ερευνητικού ή άλλου έργου από το ίδιο το Τμήμα, την επίτευξη των στόχων του και τη συνεχή βελτίωση της αποστολής του και του επαγγελματικού προσανατολισμού του, ο οποίος στοχεύει στη διασύνδεση των ακαδημαϊκών και ερευνητικών αντικειμένων με τις ανάγκες της εθνικής βιομηχανίας.
2. Η αξιολόγηση του ΠΠΣ συντονίζεται από την Ομάδα Εργασίας Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του Τμήματος, εποπτεύεται από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του Πανεπιστημίου και πραγματοποιείται σύμφωνα με τους τύπους και τη διαδικασία που ορίζει η Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Ε.Ε.) για τα ΑΕΙ
3. Η εσωτερική αξιολόγηση είναι μια περιοδικά επαναλαμβανόμενη διαδικασία, στην οποία συμμετέχουν τα μέλη του διδακτικού-ερευνητικού και του λοιπού επιστημονικού προσωπικού και οι φοιτητές κυρίως με απαντήσεις ερωτηματολογίων και μπορεί να συμπεριλάβει συνεντεύξεις, ομαδικές συζητήσεις και κάθε άλλη πρόσφορη πηγή πληροφόρησης και η οποία ολοκληρώνεται με τη σύνταξη της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος.
5. Η κατάρτιση του ερωτηματολογίου και η συγκρότηση σε ηλεκτρονική μορφή της φόρμας των Ερωτηματολογίων Αξιολόγησης Διδασκόντων και Μαθημάτων του Τμήματος ηλεκτρονικά πραγματοποιείται μέσω της εφαρμογής της ΜΟΔΙΠ <https://www.hmu.gr/el/modip>. Τα ερωτηματολόγια, τα οποία συμπληρώνουν οι φοιτητές, αφορούν κυρίως στην ποιότητα και στα μέσα της έρευνας και διδασκαλίας, στη δομή και στο περιεχόμενο των σπουδών, στη φοιτητική μέριμνα, στις διοικητικές υπηρεσίες και στην υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος ή του Πανεπιστημίου. Οι απαντήσεις που δίνονται στα ερωτηματολόγια από τους φοιτητές εκφράζουν τις απόψεις των ερωτημένων για τη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας, την καλύτερη οργάνωση των μαθημάτων, τη συνεργασία με τους διδάσκοντες και τις προσδοκίες τους από τις σπουδές.
6. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, προκειμένου τα αποτελέσματα να είναι αμερόληπτα και στατιστικώς αξιόπιστα, οφείλει να πραγματοποιείται από τους φοιτητές του Τμήματος απογραφικά και όχι δειγματοληπτικά εφόσον αυτό είναι εφικτό, εθελοντικά και ανώνυμα στο πλαίσιο των μαθημάτων που προσφέρονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Προκειμένου από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων να προκύπτουν αξιόπιστα αποτελέσματα, οι ερωτηθέντες πρέπει να πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:
 - Να παρακολουθούν συστηματικά το διδάσκοντα και συνεπώς, να έχουν σχηματίσει άποψη για το εκπαιδευτικό έργο του.
 - Να εξετάζονται για πρώτη φορά στο μάθημα που αξιολογούν και, συνεπώς, να μην έχουν επηρεαστεί από ενδεχόμενη αποτυχία τους ή αντιθέτως ευκολία τους υπέρ το δέον σε προγενέστερη εξέταση του συγκεκριμένου μαθήματος.
7. Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω παραγράφους, η διαδικασία της συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου από τους φοιτητές έχει ως εξής:

Κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

- Η διαδικασία αποτίμησης μέσω ερωτηματολογίου γίνεται μεταξύ της 8^{ης} και της 12^{ης} διδακτικής εβδομάδας κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου και αφορά σε όλα τα προσφερόμενα μαθήματα του ΠΠΣ. Η

πρόσβαση και η συμπλήρωση πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής της ΜΟΔΙΠ <https://www.hmu.gr/el/modip>. Συγκεκριμένα, η εφαρμογή εξασφαλίζει την ανώνυμη ηλεκτρονική συμπλήρωση του ερωτηματολογίου αξιολόγησης από φοιτητές ως εξής:

- Τα ερωτηματολόγια ενεργοποιούνται για όλους τους φοιτητές που έχουν δηλώσει ένα μάθημα και το παρακολουθούν κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας αξιολόγησης. Η πρόσβαση στην εφαρμογή της ΜΟΔΙΠ πραγματοποιείται με τη χρήση του ενιαίου κωδικού που παρέχεται από το Πανεπιστήμιο για την πρόσβαση στο σύνολο των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του.
 - Για τα μαθήματα στα οποία γίνεται συνδιδασκαλία λαμβάνεται μέριμνα, ώστε τα ερωτηματολόγια να συμπληρώνονται από τους φοιτητές όλων των τμημάτων διδασκαλίας και για κάθε διδάσκοντα.
 - Οι διδάσκοντες οφείλουν να διευκολύνουν τη διαδικασία συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων, αφού προηγουμένως ενημερωθούν για την ημερομηνία και την ώρα διενέργειας της αξιολόγησης. Σε περίπτωση διαφωνίας ή άρνησής τους, οφείλουν να ενημερώνουν εγγράφως τον Πρόεδρο του Τμήματος. Μέσω του ίδιου πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ οι διδάσκοντες οφείλουν να συμπληρώνουν τα εξής απογραφικά δελτία στο τέλος κάθε εξαμήνου και σε ημερομηνίες που ανακοινώνονται από τη ΜΟΔΙΠ:
 - απογραφικό μαθήματος
 - απογραφικό διδάσκοντα.
8. Η εσωτερική αξιολόγηση στηρίζεται στην επαλήθευση (validation) και αρχειοθέτηση των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων. Αφορά, επίσης, στη στατιστική επεξεργασία, στην πινακοποίηση και παρουσίασή τους καθώς και στην εξαγωγή στατιστικών και συγκριτικών συμπερασμάτων που αφορούν στους διδάσκοντες, στα μαθήματα, στις υποδομές, στα εργαστήρια, στον εξοπλισμό κλπ, στα πλαίσια της ισχύουσας πολιτικής ποιότητας του τμήματος αλλά και της στοχοθεσίας αυτής.
9. Η διεξαγωγή της ανάλυσης των ερωτηματολογίων γίνεται με πλήρη εμπιστευτικότητα και με διασφάλιση του απορρήτου των προσωπικών στοιχείων.
10. Η ΜΟΔΙΠ εκδίδει συγκεντρωτικά στατιστικά αποτελέσματα που αφορούν στο ΠΠΣ τα οποία αναρτώνται στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ: <https://www.hmu.gr/el/modip>.
11. Στα αναλυτικά επιμέρους στατιστικά αποτελέσματα έχουν πρόσβαση μέσω της εφαρμογής της ΜΟΔΙΠ οι διδάσκοντες (για τα ατομικά τους), καθώς και οι ΟΜ.Ε.Α και οι Πρόεδροι των Τμημάτων για το σύνολο των αξιολογήσεων του ΠΠΣ
12. Μετά το τέλος της εξεταστικής περιόδου κάθε εξαμήνου, και με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος, κάθε διδάσκων λαμβάνει γνώση των αναλυτικών αποτελεσμάτων που αφορούν στο μάθημά του.
13. Τα αποτελέσματα των στατιστικών αναλύσεων εκδίδονται από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος και επιτρέπουν την αξιολόγηση και βελτίωση της όλης εκπαιδευτικής και μαθησιακής διαδικασίας στο ΠΠΣ του Τμήματος, με ένα αντικειμενικό και αξιόπιστο τρόπο. Επίσης, παρέχουν την απαιτούμενη πληροφόρηση για την εφαρμογή αποτελεσματικότερων τεχνικών διδασκαλίας και την αυτό-αξιολόγηση του Τμήματος κατά τα διεθνή πρότυπα ελέγχου παρεχόμενων υπηρεσιών. Ειδικότερα, οι κύριοι στόχοι της στατιστικής ανάλυσης των ερωτηματολογίων είναι οι παρακάτω:
- Να εντοπίσει ο διδάσκων τις ενδεχόμενες αδυναμίες που παρουσιάζονται κατά την άσκηση των διδακτικών υποχρεώσεών του.
 - Να αναζητήσει τρόπους αντιμετώπισης των αδυναμιών αυτών.

- Να εισαγάγει (πιθανόν και με τη βοήθεια και καθοδήγηση ενός ειδικού Συμβουλευτικού Οργάνου Υποστήριξης των Διδασκόντων) βελτιωμένους και αποτελεσματικότερους τρόπους διδασκαλίας και μετάδοσης των γνώσεων.
- Να εμπλουτιστεί η διδακτική διαδικασία με την εισαγωγή νέων τρόπων διδασκαλίας που θα ενισχύουν την ενεργότερη συμμετοχή των φοιτητών (διεύρυνση και βελτίωση των εργαστηριακών ασκήσεων, χρήση πολυμέσων, αυτό-αξιολόγηση των φοιτητών μέσα από ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια, χρήση ηλεκτρονικών βοηθημάτων που θα προσφέρονται από τους διδάσκοντες).
- Να αξιολογηθούν οι νέοι τρόποι διδασκαλίας όπου αυτοί εφαρμόζονται.
- Να βελτιωθεί η επικοινωνία μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών του Τμήματος.
- Το ίδιο το Τμήμα να μπορεί να αξιολογεί συστηματικά το προσφερόμενο εκπαιδευτικό έργο του, να εντοπίζει τις όποιες αδυναμίες παρουσιάζονται και να βελτιώνει διαρκώς την ποιότητα του εκπαιδευτικού ρόλου του παρακολουθώντας παράλληλα και τα ποσοστά επίτευξης της ισχύουσας στοχοθεσίας του.

Άρθρο 31. - Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι

Στο Τμήμα Γεωπονίας λειτουργεί ο θεσμός του Καθηγητή - Σύμβουλου Σπουδών. Οι Σύμβουλοι Σπουδών ανήκουν στο μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος. Αποστολή τους είναι να κατευθύνουν τους φοιτητές κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος και τις δικές τους κλίσεις, καθώς και να τους βοηθούν στην επίλυση προβλημάτων κατά τη διάρκεια της φοίτησης και εν τέλει στην καλύτερη προσαρμογή τους στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Οι φοιτητές μπορούν να συμβουλευόνται τους καθηγητές-συμβούλους στις ώρες που εκείνοι έχουν ορίσει για αυτό το σκοπό.

Με την εγγραφή του, σε κάθε φοιτητή ορίζεται ένας Σύμβουλος Σπουδών, ο οποίος καθοδηγεί και υποστηρίζει τους φοιτητές στα προγράμματα σπουδών τους και τον οποίο μπορεί ο φοιτητής να συμβουλευέται καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών του. Ενδεικτικά, ο Σύμβουλος:

- Συζητά, πληροφορεί και συμβουλεύει τον φοιτητή για το Πρόγραμμα Σπουδών
- Συζητά με τον φοιτητή την πορεία των Σπουδών του και αναζητούν από κοινού λύσεις στα προβλήματα που τυχόν αντιμετωπίζει ο φοιτητής
- Βοηθάει στην επιλογή εξειδικευμένων μαθημάτων
- Βοηθάει στην επιλογή θέματος πτυχιακής μελέτη
- Τον ενημερώνει για επαγγελματικές προοπτικές και δυνατότητες για μεταπτυχιακές σπουδές και τον βοηθά να κάνει επιλογές και σε θέματα επαγγελματικής αποκατάστασης

Στην ιστοσελίδα του Τμήματος ο φοιτητής μπορεί να αναζητήσει τον Σύμβουλο Εκπαιδευτικό του (<https://agro.hmu.gr/thesmos-toy-symvovloyou-ekpaideytikoy/>).

Άρθρο 32. - Πειθαρχικά Παραπτώματα - Πειθαρχικές Ποινές

Πειθαρχικά παραπτώματα για τους προπτυχιακούς φοιτητές είναι:

- α. η παραβίαση αποφάσεων και κανονιστικών διατάξεων των οργάνων Διοίκησης του Ιδρύματος ή/και των κείμενων διατάξεων της νομοθεσίας για τα ΑΕΙ,
- β. η παραβίαση των υποχρεώσεών τους, όπως ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό,
- γ. η εκ προθέσεως καταστροφή περιουσίας του Πανεπιστημίου,
- δ. η χρησιμοποίηση χώρων, εγκαταστάσεων και υποδομών του Πανεπιστημίου με τρόπο αντίθετο από τον προορισμό τους και τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία τους ή χωρίς τη νόμιμη άδεια του αρμόδιου οργάνου του Πανεπιστημίου,
- ε. η χρήση μέσων ή μεθόδων που παραβιάζουν το αδιάβλητο των εξετάσεων,
- στ. οι ενέργειες προσχεδιασμένης αντιγραφής, πλαστογραφίας και πλαστοπροσωπίας, κατά τις διαδικασίες των εξετάσεων και της αξιολόγησης,
- ζ. η υπόθαλψη ή συγκαλύψη πράξεων και συμπεριφορών που συνιστούν πειθαρχικά παραπτώματα,
- η. η λογοκλοπή και η εν γένει κάθε παράβαση του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας,
- θ. η ανάρμοστη συμπεριφορά εντός του Πανεπιστημιακού χώρου ή σε άλλους χώρους τους οποίους οι φοιτητές επισκέπτονται υπό την ιδιότητά τους ως φοιτητές του Πανεπιστημίου,
- ι. η εξύβριση ή βιαιοπραγία καθ' οιουδήποτε μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας,
- ια. η εκούσια παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος και των υπηρεσιών του.

Οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται σε φοιτητές ακολουθούν το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (άρθρο 24 ΝΟΜΟΣ 4777/2021) και τις αποφάσεις του Ιδρύματος.

Άρθρο 33. - Χρήση Εγκαταστάσεων και Εξοπλισμού

- 1. Η χρήση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του Πανεπιστημίου έχει ως πρωταρχικό σκοπό την υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των ευρύτερων λειτουργιών και αναπτυξιακών αναγκών του Πανεπιστημίου.
- 2. Το εκπαιδευτικό έργο επιτελείται στο χώρο και στο χρόνο που προβλέπεται από το ωρολόγιο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος.
- 3. Οι προπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται να χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό του Τμήματος αποκλειστικά για την κάλυψη των αναγκών του προγράμματος σπουδών το οποίο παρακολουθούν, κάτω από τις οδηγίες και την επίβλεψη των διδασκόντων.
- 4. Οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός που διατίθενται στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, πρέπει να παραδίδονται μετά τη χρησιμοποίησή τους στην κατάσταση στην οποία παρελήφθησαν.
- 5. Η προστασία της αισθητικής του Πανεπιστημιακού χώρου και των εγκαταστάσεων καθώς και η τήρηση των σχετικών κανονισμών και αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων των Ακαδημαϊκών Μονάδων αποτελεί υποχρέωση όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας.